

K O M M U N F U L L M Ä K T I G E

i Gislaveds kommun kallas härmed till sammanträde som börjar måndagen den 15 december 2025, klockan 17.00 i Sessionssalen, Kommunhuset, Gislaved för att behandla följande ärenden:

Nr	Diarienummer	Ärendemening	
1	KS.2025.1	Fastställande av dagordning	
2	KS.2025.58	Svar på motion gällande ökad utevistelse för äldre på särskilda boenden (MiG)	
3	KS.2025.1	Nya motioner	
4	KS.2025.5	Svar på interpellation gällande tystnadskultur och begränsad yttrandefrihet	
5	KS.2025.5	Nya interpellationer	
6	KS.2025.6	Frågor	
7	KS.2025.7	Information från revisionen 2025 Revisionsrapport Granskning av uthyrning verksamhetslokaler	
8	KS.2025.3	Valärenden	
9	KS.2025.21	Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Gislaveds kommun	
10	PAKO.2025.4	Antal ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige inför mandatperioden 2026-2030	
11	KS.2025.1	Meddelanden	

Efter kommunfullmäktiges sammanträde genomförs julsamkväm med utdelning av priser och stipendium.

Gislaved den 5 december 2025

Niclas Palmgren
Ordförande

Margaretha Carlsson
Kommunsekreterare

Allmänheten hälsas välkomna som åhörare till sammanträdet. Kommunfullmäktiges handlingar finns tillgängliga i Sessionssalen, Kommunhuset, Gislaved.

Ks §219

Dnr: KS.2025.58

I.2.6

Svar på motion gällande ökad utevistelse för äldre på särskilda boenden (MiG)**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen gällande ökad utevistelse för äldre på särskilda boenden.

Reservationer

Curt Vang (MiG), Kjell Örtlund (MiG), Johnny Pettersson (MiG) reserverar sig mot beslutet till förmån för Curt Vangs yrkande.

Ärendebeskrivning

Motion gällande utökad utevistelse för äldre på särskilda boenden har inkommit till kommunfullmäktige den 31 mars 2025 från Lise-Lotte Jonasson (MiG). Kommunstyrelsen har enligt delegation remitterat motionen till socialnämnden för beredning med svar senast den 26 september 2025.

Motionären lyfter att för äldre personer på särskilda boenden är utevistelse en avgörande faktor för välbefinnande. Motionären menar att socialnämnden bör ta fram en tydlig och konkret strategi för att öka tillgången till utevistelse på särskilda boenden samt att säkerställa att alla äldre får möjlighet till regelbunden utevistelse för att främja hälsa och välbefinnande.

Inför socialnämndens behandling av motionen har förslag till svar gällande utevistelse tagits fram. Verksamheterna har ett strukturerat arbetssätt att erbjuda utevistelse regelbundet. Genom ett strukturerat arbetssätt säkerställs att alla hyresgäster på vård- och omsorgsboende erbjuds och får möjlighet att komma utomhus regelbundet.

Socialnämnden beslutade den 18 september 2025, §109, föreslå kommunfullmäktige att anse motion gällande ökad utevistelse för äldre på särskilda boenden vara besvarad.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår kommunfullmäktige att anse motion gällande ökad utevistelse för äldre på särskilda boenden vara besvarad.

Kommunstyrelsens allmänna utskott beslutade den 12 november 2025, §140, föreslå att anse motion gällande ökad utevistelse för äldre på särskilda boenden vara besvarad.

Beslutsunderlag

Motion gällande ökad utevistelse för äldre på särskilda boenden (MiG).

Socialnämndens svar på motion gällande ökad utevistelse för äldre på särskilda boenden, daterad den 11 juli 2025.

Socialnämndens protokoll den 18 september 2025, §109.

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad den 10 november 2025.

Kommunstyrelsens allmänna utskotts protokoll den 12 november 2025, §140.

Ks §219 (forts.)

Yrkanden

Maria Gullberg Lorentsson (M), Ylva Samuelsson (S): avslå motionen gällande ökad utevistelse för äldre på särskilda boenden.

Curt Vang (MiG): bifall till motionen.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Maria Gullberg Lorentssons (M) m.fl. yrkande mot Curt Vangs (MiG) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutat att bifalla Maria Gullberg Lorentssons m.fl. yrkande.

Omröstning begärs. Följande propositionsordning godkänns.

Ja-röst för att bifalla Maria Gullberg Lorentssons (M) m.fl. yrkande.

Nej-röst för att bifalla Curt Vangs (MiG) yrkande.

Omröstningsresultat

Ja-röster

Marie Johansson (S)

Ylva Samuelsson (S)

Evangelos Varsamis (S)

Jonas Ericson (M)

Maria Gullberg Lorentsson (M)

Sandy Lind (VWeP)

Charlotte Ström (VWeP)

Kenneth Magnusson (C)

Lenja Sharif (L)

Stefan Nylén (SD)

Anders Gustafsson (SD)

Anton Sjödel (M)

Nej-röster

Curt Vang (MiG)

Kjell Örtlund (MiG)

Johnny Pettersson (MiG)

Med 12 ja-röster och 3 nej-röster har kommunstyrelsen beslutat att bifalla Maria Gullberg Lorentssons (M) m.fl. yrkande.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

[Kommunens dnr: KS.2025.58]

Motion

Ökad utevistelse för äldre på särskilda boenden

Bakgrund

Livskvalitet och hälsa går hand i hand, och för äldre personer på särskilda boenden är utevistelse en avgörande faktor för välbefinnande. Enligt Socialstyrelsen (2021) kan även korta utevistelser varje vecka bidra till bättre fysisk och mental hälsa, särskilt för personer med funktionsnedsättningar eller demens.

Trots detta visar statistik från www.Kolada.se att endast 60 % av de boende på särskilda boenden i Gislaveds kommun upplever att de har tillräcklig tillgång till utevistelse (2024). Detta innebär att en betydande andel äldre går miste om de viktiga hälsofrämjande effekterna av att vistas utomhus.

Vidare visar kvalitetsberättelsen för socialnämnden (2023) att möjligheten att komma utomhus har ökat något från 51 % (2022) till 54 % (2023) men ligger fortfarande lägre än 2020 då siffran var 62 %. Kvalitetsberättelsen visar också att äldre som själva, eller tillsammans med någon annan, rapporterar en högre nöjdhet med möjligheten att komma ut jämfört med svar från enbart anhöriga eller personal.

Trots en viss förbättring kvarstår behovet av att ytterligare utveckla och säkerställa regelbunden utevistelse för alla äldre på särskilda boenden. En tydlig strategi för att främja och implementera ökad utevistelse är nödvändig för att skapa en varaktig förändring. Insatser inom detta område har fortsatt att utvecklas och kommer att vara en viktig del av det framtida arbetet för att förbättra äldres livsmiljö.

Förslag till beslut

För att förbättra livskvaliteten för äldre på särskilda boenden föreslår jag att kommunfullmäktige beslutar att:

1. Uppdra åt socialnämnden att ta fram en tydlig och konkret strategi för att öka tillgången till utevistelse på särskilda boenden.
2. Säkerställa att alla äldre får möjlighet till regelbunden utevistelse för att främja hälsa och välbefinnande.

Genom att prioritera utevistelse för äldre och implementera en tydlig strategi skapar vi bättre förutsättningar för ett aktivt, meningsfullt och hälsosamt liv på särskilda boenden.

2025-03-25

Lise-Lotte Jonasson

Medborgarpartiet i Gislaved

Kommunens dnr: KS.2025.58

Socialnämndens dnr: SN.2025.61

Socialnämndens svar på motionen "Ökad utevistelse för äldre på särskilda boenden"

Lise-Lotte Jonasson (MiG) har lämnat in en motion gällande ökad utevistelse för äldre på särskilda boenden.

Motionären lyfter att för äldre personer på särskilda boenden är utevistelse en avgörande faktor för välbefinnande. Motionären menar att socialnämnden bör ta fram en tydlig och konkret strategi för att öka tillgången till utevistelse på särskilda boenden samt att säkerställa att alla äldre får möjlighet till regelbunden utevistelse för att främja hälsa och välbefinnande.

Utevistelse på vård- och omsorgsboende i Gislaveds kommun

Vad som räknas som utevistelse varierar från person till person. För vissa är det att sitta ute en stund på balkongen eller uteplatsen, medan det för andra innebär det en promenad eller någon annan aktivitet utomhus.

Grunden är att erbjuda utevistelse till alla hyresgäster som bor på vård- och omsorgsboende, och alla som vill komma ut ska få det. Det är individens behov som styr utifrån vad som står i genomförandeplanen.

Det är viktigt att se till den enskildes behov och önskemål gällande utevistelse. Det innebär att det ibland kan vara nödvändigt att prioritera en person före någon annan för att säkerställa att individuella behov tillgodoses, särskilt om personen har ett större behov av utevistelse för sitt välbefinnande.

En avgörande faktor för möjligheterna att komma utomhus är hur lokaler och utemiljö är utformade och hur dess tillgänglighet ser ut. Så att det skapar möjligheter för individen att själv kunna ta sig ut på ett tryggt och säkert sätt.

Närheten till uteplatser, trädgårdar, gångvägar eller balkonger samt hur lätt det är att ta sig dit på egen hand eller med stöd, påverkar i hög grad hur ofta och hur självständigt en person kan komma ut. För vissa kan en

SOCIALNÄMNDEN

Postadress:
Gislaveds kommun
332 80 Gislaved

Besöksadress:
Stortorget 1
Gislaved

Telefon/fax:
0371-810 00
0371-940 68

E-post/webb:
kommunen@gislaved.se
gislaved.se

Organisationsnr:
212000-0514

Bankgiro:
426-7225

lättillgänglig balkong vara tillräckligt för att känna frisk luft och höra fågelsång, medan andra behöver tillgång till markplan eller hiss för att ta sig utomhus.

Kommunens vård- och omsorgsboende är utformade så att det finns möjlighet att ta sig ut på balkong eller uteplats eller trädgård på egen hand eller med hjälp samt att det finns utemiljöer som är säkra och möjliggör trivsamt utevistelse och rekreation.

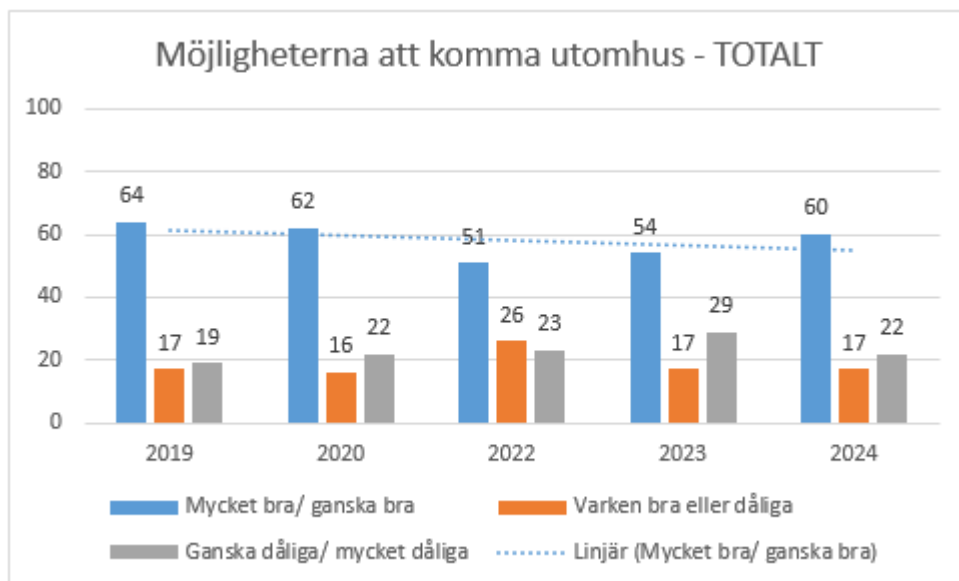
Det är viktigt att personalen har kunskap om varje individs fysiska och kognitiva förutsättningar, samt vilka hinder eller möjligheter som finns i den fysiska miljön. Genom att anpassa insatserna och, där det är möjligt, arbeta för att förbättra tillgängligheten, ökar chanserna att alla hyresgäster ska kunna få en meningsfull utevistelse – på sina egna villkor.

Att främja utevistelse är inte bara en fråga om välbefinnande utan också en del i att stärka självbestämmande, livskvalitet och hälsa hos de boende.

Resultat "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?"

I socialstyrelsens årliga brukarundersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?" finns en fråga om hur respondenten upplever möjligheterna att komma utomhus. Enligt resultatet i brukarundersökningen för 2024 har andelen positiva svar om möjligheterna att komma utomhus totalt sett ökat (60%) jämfört med de två tidigare åren. Under pandemin sjönk andelen positiva svar jämfört med åren dessförinnan, men denna trend ser nu ut att vända uppåt igen. I jämförelse med andra kommuner i riket (57%) respektive i länet (58%) ligger Gislaveds kommun högre.

Andelen totalt sett som rapporterar att möjligheterna att komma utomhus varken är bra eller dåliga ligger på en stabil nivå de senaste åren bortsett 2022 då denna siffra var något högre, samtidigt som andel positiva svar detta år var lägre.



Figur 1: Totalt resultat i procent för 2024 på frågan om möjligheterna att komma utomhus från Vad tycker de äldre om äldreomsorgen.

Tittar man på resultatet utifrån vem som besvarat frågan rapporterar den äldre själv en högre nöjdhet (69%) i jämförelse med om enbart någon annan (51%) besvarar frågan. Trenden visar att sedan 2020 rapporterar den äldre själv en högre andel positiva svar jämfört om någon annan besvarar frågan. Trenden för andelen positiva svar för den sistnämnda gruppen är något nedåtgående.

Resultat visar på att brukarna överlag anser att möjligheterna till att komma utomhus är goda. Dock är det viktigt att aktivt arbeta med att säkerställa att alla får erbjudande om utevistelse.

Arbetssätt utevistelse

På kommunens vård- och omsorgsboende finns arbetssätt för hur och när utevistelse ska erbjudas och genomföras. Grunden är att alla hyresgäster erbjuds utevistelse minst en gång per vecka. I praktiken erbjuds dock hyresgästerna någon form av utevistelse flera gånger per vecka.

För att säkerställa att alla brukare får erbjudande om utevistelse integreras arbetet i den dagliga planeringen genom dokumentation i genomförandeplanen. En tydlig ansvarsfördelning inom personalgruppen möjliggör att utevistelse ses som en del av vardagens rutiner. Regelbunden uppföljning sker i teamträffar där tillgång till hjälpmedel och ett lyhört förhållningssätt till individuella behov, även icke-verbalt uttryckta, är centrala för att alla ska ges möjlighet att komma ut. Det är samtidigt viktigt att det är brukarens behov och önskemål som styr.

Svar på förslag till beslut

Verksamheterna har ett strukturerat arbetssätt att erbjuda utevistelse regelbundet och därför ser inte socialförvaltningen något värde i att ta fram en strategi för utevistelse.

Genom ett strukturerat arbetssätt säkerställs att alla hyresgäster på vård- och omsorgsboende erbjuds och får möjlighet att komma utomhus regelbundet.

Sn §109

Dnr: SN.2025.61

I.2.6

Svar på motion gällande ökad utevistelse för äldre på särskilda boenden (MiG)**Beslut**

Socialnämnden föreslår kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige besluta att anse motion gällande ökad utevistelse för äldre på särskilda boenden vara besvarad.

Ärendebeskrivning

Motion gällande utökad utevistelse för äldre på särskilda boenden har inkommit till kommunfullmäktige från Lise-Lotte Jonasson (MiG). Kommunstyrelsen har enligt delegation remitterat motionen till socialnämnden för beredning med svar senast den 26 september 2025.

Motionären lyfter att för äldre personer på särskilda boenden är utevistelse en avgörande faktor för välbefinnande. Motionären menar att socialnämnden bör ta fram en tydlig och konkret strategi för att öka tillgången till utevistelse på särskilda boenden samt att säkerställa att alla äldre får möjlighet till regelbunden utevistelse för att främja hälsa och välbefinnande.

Verksamheterna har ett strukturerat arbetssätt att erbjuda utevistelse regelbundet och därför ser inte socialförvaltningen något värde i att ta fram en strategi för utevistelse. Genom ett strukturerat arbetssätt säkerställs att alla hyresgäster på vård- och omsorgsboende erbjuds och får möjlighet att komma utomhus regelbundet. Socialförvaltningen föreslår med hänvisning till den utredning som är gjord att motionen ska anses besvarad.

Socialnämndens arbetsutskott har den 2 september 2025 föreslagit socialnämnden besluta att föreslå kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige besluta att anse motion gällande ökad utevistelse för äldre på särskilda boenden vara besvarad.

Beslutsunderlag

Motion gällande ökad utevistelse för äldre på särskilda boenden (MiG)

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse daterad den 26 augusti 2025

Socialnämndens svar på motion gällande ökad utevistelse för äldre på särskilda boenden, daterad den 11 juli 2025

Socialnämndens arbetsutskott den 2 september 2025, §45

Ajournering

Sammanträdet ajourneras mellan klockan 10:40 - 10:42.

Yrkanden

Lise-Lotte Jonasson (MiG): bifall till motionen.

Mona Almborg (C) med instämmande av Lis Melin (M), Mikael Kindbladh (WeP), Lisbeth Andersson (M) och Hannes Rosvik (M): bifall till arbetsutskottets förslag.

Sn 109 § (forts.)

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på socialnämndens arbetsutskotts förslag och Lise-Lotte Jonassons (MiG) yrkande och finner att socialnämnden beslutar enligt socialnämndens arbetsutskotts förslag.

Beslutet skickas till:

Kommunstyrelsen

Interpellationen är överlämnad från Anton Sjödel, Kommunstyrelsens ordförande till Marie Johansson, 1:e vice ordförande och personalutskottets ordförande

Tack Kjell för din interpellation i en fråga som är viktig för hela det demokratiska samhället. I den här församlingen är vi nog alla överens om vikten av demokratiska grundprinciper såsom öppenhet och transparens.

I grunden regleras dessa frågor i grundlag, lagstiftning och andra krav på nationell nivå. Med anledning av det är våra egna styrdokument mer en komplettering till det som redan är reglerat och jag ser inget behov av att förtydliga det ytterligare.

Vi gör regelbundet uppföljning av flera parametrar i vårt ledarskap och medarbetarskap genom medarbetarundersökningar, pulsmätningar och andra riktade arbeten. I dessa resultat ser vi inga tecken på att vi allmänt har en kultur där våra medarbetare känner sig begränsade i dessa frågor.

Vi har ett också ett väl definierat och organiserat systematiskt arbetsmiljöarbete liksom ett systematiskt samverkansarbete från arbetsplatsträffar till samverkan på central nivå där frågor fångas och hanteras.

Marie Johansson
1:e vice ordförande Kommunstyrelsen

[Kommunens dnr: KS.2025.219]

Motion:

Säkerställa politisk kontroll och ansvar av s.k "fallskärmar" för anställda.

Gislaveds kommun befinner sig i en ekonomisk kris med återkommande underskott och bristande måluppfyllelse under flera mandatperioder. Samtidigt har så kallade "fallskärmar" delats ut till en kostnad närmare 30 miljoner kronor till såväl politiker som tjänstemän. Detta har skett oftast utan tydlig motivering, insyn eller kravställan. Dessa utbetalningar har dessutom skett parallellt med besparingar i kärnverksamheten, vilket inneburit försämrade villkor för både personal och kommuninvånare.

Att tjänstemän kunnat lämna sina uppdrag med miljonbelopp i fickan, är ett tydligt exempel på bristande styrning och ansvarstagande. När skattemedel används på detta sätt undergrävs förtroendet för kommunen och dess ledning.

Detta är inte en fråga om enskilda personer, utan om systemfel och en kultur där politisk nonchalans tillåts ersätta ansvar och transparens. Kommunstyrelsen har det yttersta ansvaret för kommunens ekonomi och måste därför också ha sista ordet i alla ekonomiska åtaganden som går utöver lagstadgade minimum villkor.

Det är hög tid att sätta stopp för fallskärmar och privilegier som saknar förankring i lag, moral och sunt förnuft. Gislaveds kommun behöver en ny ordning där insyn, ansvar och respekt för skattebetalarnas pengar åter blir vägledande.

Mot bakgrund av detta yrkas:

- Att samtliga avslutade anställningar som innebär kostnader utöver lagstadgade minimum villkor (LAS) ska godkännas av kommunstyrelsen innan de genomförs.
- Att samtliga anställningsavtal som innehåller villkor utöver lagstadgade minimum regler (LAS) ska godkännas av kommunstyrelsen innan de tecknas.

-Att kommunstyrelsen ges i uppdrag att omedelbart se över delegeringsordning och rutiner, i syfte att säkerställa full politisk kontroll och ansvar över beslut som medför ovan specificerade ekonomiska konsekvenser för kommunen

Karl Peter Magnus Gustavsson

Partilös

[Kommunens dnr: KS.2025.5]

Interpellation:

Interpellation till kommunstyrelsens ordförande Anton Sjödelld gällande tystnadskultur och begränsad yttrandefrihet.

Allt fler publicerade artiklar i media signalerar att det råder en tystnadskultur och begränsad yttrandefrihet i Gislaveds kommun. Detta är inte bra.

Bör politikerna förtydliga det regelverk som fastställer hur transparens och yttrandefrihet ska vara gällande inom alla områden i kommunens verksamhet?

Eller är reglerna tydliga men efterlevnaden skral?

Vilka förändringar behöver vi göra för att vår kommun ska vara och upplevas transparent och demokratisk.

KJELL ÅKE ÖRTLUND

Medborgarpartiet

Till
Styrelsen för Gislavedshus AB
Kommunstyrelsen

För kännedom
Kommunfullmäktige

Revisionsrapport: Granskning uthyrning av verksamhetslokaler

PwC har på uppdrag av lekmannarevisorerna i AB Gislavedshus genomfört en granskning. Granskningens syfte är att bedöma om styrelsen har en ändamålsenlig styrning och kontroll gällande uthyrning av lokaler. Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att AB Gislavedshus inte helt har en ändamålsenlig styrning och kontroll gällande uthyrning av lokaler.

I granskningen lyfts bl.a. följande rekommendationer att vidta för Styrelsen för Gislavedshus AB:

- För att säkerställa att verksamhetsfastigheter effektivt bidrar till bolagets övergripande mål fram till år 2030 rekommenderas att affärsplanen kompletteras med specifika målvärden för verksamhetsfastigheter. Dessa målvärden bör inkludera indikatorer för underhållsnivåer, energiförbrukning, och andra relevanta aspekter som är kritiska för verksamheten.
- Skapa och dokumentera tydliga processbeskrivningar eller processkartor för alla led i om-, till- och nybyggnadsprocesser samt fastighetsförvaltning. Detta i syftet att säkerställa ökad transparens och effektivitet i processen.
- Säkerställ att alla relevanta kommunala aktörer är insatta i och förstår innehållet i Riktlinjer för lokaler hyrda av Gislaveds kommun (Blå boken), gränsdragningslistan och andra styrdokument. Det kan vara lämpligt att genomföra utbildningar eller workshops för detta ändamål.
- Tillsammans med kommunstyrelsen säkerställ att de samverkansmöten mellan AB Gislavedshus och Gislaveds kommun som anges i Samverkansavtalet genomförs. Enligt avtalet har parterna ett gemensamt ansvar att prioritera koncernens övergripande nytta och aktivt arbeta för att minska drift- och investeringskostnader, oavsett vem som bär dessa kostnader för tillfället. Upprätta nyckeltal och ekonomiska kalkyler för att säkerställa att ingångsvärdena avseende kapitalkostnad, mediakostnader, drift samt reparation och underhåll är korrekt beräknade och därmed speglar korrekt hyresnivå. Detta i syfte att säkerställa Samverkansavtalets intentioner. Vidare är det av vikt att strategiska diskussioner kring styrning, ansvar, underhåll och behov sker.
- Implementera ett verksamhetssystem som kan hantera hyresberäkningarna mer automatiserat och säkert än Excel. Detta skulle minska risken för manuella fel och möjliggöra mer analys och rapportering.
- Hyresberäkningen har inte beaktat borgensavgift, vilket enligt Samverkansavtalet ska ingå i hyresberäkningen. Tydliggör nivå på avkastningskrav utifrån affärsmässiga principer.
- Ta fram principer/riktlinjer för hur tilläggshyror ska beräknas.

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till kommunstyrelsen:

- Överväg att förtydliga i AB Gislavedshus ägardirektiv, bolagets ansvar gällande verksamhetslokaler.
- Tillsammans med styrelsen för AB Gislavedshus säkerställ att de samverkansmöten mellan AB Gislavedshus och Gislaveds kommun som anges i Samverkansavtalet genomförs. Enligt avtalet har parterna ett gemensamt ansvar att prioritera koncernens övergripande nytta och aktivt arbeta för att minska drift- och investeringskostnader, oavsett vem som bär dessa kostnader för tillfället. Upprätta nyckeltal och ekonomiska kalkyler för att säkerställa att ingångsvärdena avseende kapitalkostnad, mediakostnader, drift samt reparation och underhåll är korrekt beräknade och därmed speglar korrekt hyresnivå. Detta i syfte att säkerställa Samverkansavtalets intentioner. Vidare är det av vikt att strategiska diskussioner kring underhåll och behov sker.

- Säkerställ att alla relevanta kommunala aktörer är insatta i och förstår innehållet i Riktlinjer för lokaler hyrda av Gislaveds kommun (Blå boken), gränsdragningslistan och andra styrdokument. Det kan vara lämpligt att genomföra utbildningar eller workshops för detta ändamål.

Lekmannarevisorerna i Gislavedshus AB och kommunens revisorer önskar ta del av de åtgärder bolagsstyrelsen och kommunstyrelsen avser att vidta. Skriftliga svar önskas senast den 11 februari 2026. Revisionen vill inom ett år ta del av att beslutade/genomförda åtgärder har vidtagits. Revisionsrapporten bifogas.

Gislaved 2025-11-11



Inga-Maj Eleholt
Lekmannarevisor Gislavedshus AB



Marie Lackenbauer
Lekmannarevisor Gislavedshus AB



Mattias Johansson
Ordförande kommunrevisionen

Granskning uthyrning av verksamhetslokaler

AB Gislavedshus

Oktober 2025

Ankom: 2025-11-12 Årende: KS.2025.195 Handling: 1471782

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av lekmannarevisorerna i AB Gislavedshus genomfört en granskning. Granskningens syfte är att bedöma om styrelsen har en ändamålsenlig styrning och kontroll gällande uthyrning av lokaler. Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att styrelsen för AB Gislavedshus **inte helt** har en ändamålsenlig styrning och kontroll gällande uthyrning av lokaler.

Nedan ses bedömning för varje revisionsfråga. För fullständiga bedömningar se respektive revisionsfråga i rapporten.

Revisionsfrågor	Bedömning	
Det finns styrdokument och rutiner som reglerar hur beställar-utförarmodell ska fungera.	Ja	
Har hyreskontrakt upprättats mellan parterna och är ansvarsförhållandena klara och tydliga?	Delvis	
Förekommer modell för hyresberäkning?	Delvis	

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till bolagsstyrelsen:

- För att säkerställa att verksamhetsfastigheter effektivt bidrar till bolagets övergripande mål fram till år 2030 rekommenderas att affärsplanen kompletteras med specifika målvärden för verksamhetsfastigheter. Dessa målvärden bör inkludera indikatorer för underhållsnivåer, energiförbrukning, och andra relevanta aspekter som är kritiska för verksamheten.
- Skapa och dokumentera tydliga processbeskrivningar eller processkartor för alla led i om-, till- och nybyggnadsprocesser samt fastighetsförvaltning. Detta i syftet att säkerställa ökad transparens och effektivitet i processen.
- Säkerställ att alla relevanta kommunala aktörer är insatta i och förstår innehållet i Riktlinjer för lokaler hyrda av Gislaveds kommun (Blå boken), gränsdragningslistan och andra styrdokument. Det kan vara lämpligt att genomföra utbildningar eller workshops för detta ändamål.
- Tillsammans med kommunstyrelsen säkerställ att de samverkansmöten mellan AB Gislavedshus och Gislaveds kommun som anges i *Samverkansavtalet* genomförs. Enligt avtalet har parterna ett gemensamt ansvar att prioritera koncernens övergripande nytta och aktivt arbeta för att minska drift- och investeringskostnader, oavsett vem som bär dessa kostnader för tillfället. Upprätta nyckeltal och ekonomiska kalkyler för att säkerställa att ingångsvärdena avseende kapitalkostnad, mediakostnader, drift samt reparation och underhåll är korrekt beräknade och därmed speglar korrekt hyresnivå. Detta

i syfte att säkerställa *Samverkansavtalets* intentioner. Vidare är det av vikt att strategiska diskussioner kring styrning, ansvar, underhåll och behov sker.

- Implementera ett verksamhetssystem som kan hantera hyresberäkningarna mer automatiserat och säkert än Excel. Detta skulle minska risken för manuella fel och möjliggöra mer analys och rapportering.
- Hyresberäkningen har inte beaktat borgensavgift, vilket enligt *Samverkansavtalet* ska ingå i hyresberäkningen. Tydliggör nivå på avkastningskrav utifrån affärsmässiga principer.
- Ta fram principer/riktlinjer för hur tilläggshyror ska beräknas

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till kommunstyrelsen

- Överväg att förtydliga i AB Gislavedshus ägardirektiv, bolagets ansvar gällande verksamhetslokaler.
- Tillsammans med styrelsen för AB Gislavedshus säkerställ att de samverkansmöten mellan AB Gislavedshus och Gislaveds kommun som anges i *Samverkansavtalet* genomförs. Enligt avtalet har parterna ett gemensamt ansvar att prioritera koncernens övergripande nytta och aktivt arbeta för att minska drift- och investeringskostnader, oavsett vem som bär dessa kostnader för tillfället. Upprätta nyckeltal och ekonomiska kalkyler för att säkerställa att ingångsvärdena avseende kapitalkostnad, mediakostnader, drift samt reparation och underhåll är korrekt beräknade och därmed speglar korrekt hyresnivå. Detta i syfte att säkerställa *Samverkansavtalets* intentioner. Vidare är det av vikt att strategiska diskussioner kring underhåll och behov sker.
- Säkerställ att alla relevanta kommunala aktörer är insatta i och förstår innehållet i Riktlinjer för lokaler hyrda av Gislaveds kommun (Blå boken), gränsdragningslistan och andra styrdokument. Det kan vara lämpligt att genomföra utbildningar eller workshops för detta ändamål

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Inledning	4
Bakgrund.....	4
Syfte och revisionsfrågor.....	4
Revisionskriterier.....	4
Avgränsning	4
Metod	5
Granskningsresultat	5
Styrdokument och rutiner	5
Hyreskontrakt – ansvarsförhållanden	8
Modell för hyresberäkning	11
Samlad bedömning	13
Rekommendationer	13

Ankom: 2025-11-12 Ärende: KS 2025, 195 Handling: 1471782

Inledning

Bakgrund

Enligt ägardirektivet är AB Gislavedshus uppdrag att bidra till att uppfylla kommunens mål och att göra Gislaveds kommun till en attraktiv kommun att leva och verka i för människor och näringsliv. I bolagets uppdrag ingår även ett samhällsansvar i syfte att bidra till en hållbar utveckling. Det handlar om ett etiskt, ekonomiskt, miljömässigt och socialt ansvarstagande. Verksamheten ska bedrivas utifrån affärsmässigt och ekonomiskt långsiktigt hållbara principer.

Kommunfullmäktige beslutade under hösten 2023 om att försälja ett antal verksamhetsfastigheter till AB Gislavedshus. Bolaget svarar numera för utförande av byggande, tillsyn, skötsel, underhåll och reinvesteringar av dessa fastigheter. Bolaget hyr i sin tur ut lokaler till kommunens olika verksamheter.

Investeringar i lokaler binder kapital och kan utgöra en risk för bolaget ifall dessa inte utformas på rätt sätt och speglar det behov som finns i kommunen. Därav är det synnerligen viktigt att det finns en ändamålsenlig styrning gällande hyreskontrakt, ansvar och modell för hyresberäkning.

Lekmannarevisorerna har med hänsyn till risk och väsentlighet bedömt det angeläget att göra en granskning inom ovan rubricerat område

Revisionsobjekt i granskningen är styrelsen för AB Gislavedshus.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att bedöma om styrelsen har en ändamålsenlig styrning och kontroll gällande uthyrning av lokaler. Följande utgör revisionsfrågor för granskningen:

- Det finns styrdokument och rutiner som reglerar hur beställare utförarmodell ska fungera.
- Har hyreskontrakt upprättats mellan parterna och är ansvarsförhållandena klara och tydliga?
- Förekommer modell för hyresberäkning?

Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser och bedömningar.

- Ägardirektiv samt interna styrdokument
- Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag

Avgränsning

Granskningen avgränsas till att avse år 2025 och uthyrning av lokaler till Gislaveds kommun.

Metod

Granskningen har genomförts genom intervjuer och dokumentstudier. Intervjuer har genomförts med AB Gislavedshus VD samt med kommunens ekonomichef och fastighetschef.

De intervjuade har beretts möjlighet att sakgranska rapporten.

Granskningsresultat

Styrdokument och rutiner

Revisionsfråga 1: Det finns styrdokument och rutiner som reglerar hur beställar/utförarmodell ska fungera?

lakttagelser

Av ägardirektivet för bolaget antaget av Kommunfullmäktige 2023-04-06 § 151 framgår att bolaget har i uppdrag att bidra till att uppfylla kommunens mål och att göra Gislaveds kommun till en attraktiv kommun att leva och verka i för människor och näringsliv. I bolagets uppdrag ingår även ett samhällsansvar i syfte att bidra till en hållbar utveckling. Det handlar om ett etiskt, ekonomiskt, miljömässigt och socialt ansvarstagande. Bolaget ansvarar för att:

- främja bostadsförsörjning inom kommunen genom att förvärva, bebygga, och förvalta bostadslägenheter,
- anpassa nyproduktion av bostadslägenheter utifrån marknadens efterfrågan och behov,
- erbjuda ett varierat utbud av bostäder i olika utförande och för olika målgrupper,
- upplåta bostäder som är anpassade till särskilda behov hos grupper eller enskilda personer,
- verka för en god IT-infrastruktur i alla sina bostäder,
- erbjuda sina hyresgäster möjlighet till boendeinflytande,
- utveckla Gislaveds kommuns tätorter i samverkan med kommunens aktörer,
- underhålla, modernisera och tillgänglighetsanpassa bostadslägenheter,
- bidra till social hållbarhet.

Verksamheten ska bedrivas utifrån affärsmässigt och ekonomiskt långsiktigt hållbara principer. De ekonomiska målen för perioden 2021-2035 är:

- Bolagets soliditet ska som genomsnitt för perioden uppgå till minst 29 procent.
- Bolaget ska som genomsnitt för perioden generera en avkastning på totalt kapital till minst 1,57 procent.

Arbetsordning och VD instruktioner

I granskningen har vi tagit del av *Arbetsordning för styrelsen i AB Gislavedshus*, antagen av styrelsen i AB Gislavedshus 2025-06-05 § 33. I arbetsordningen framgår bl.a. instruktioner för arbetsfördelning mellan styrelse och verkställande direktören.

Affärsplan

I Affärsplan Gislavedshus mot 2030 fastställd av styrelsen 2024-10-24 framgår styrelsens prioriterade målområden:

- Långsiktighet
- Attraktiv arbetsgivare
- Fastighetsförvaltning

I affärsplanen framgår även ett antal kvalitetsmål som är mätbara och målsatta till år 2030. För ett antal av dessa kvalitetsmål/nyckeltal framgår målvärden för lokaler bl.a. att fastighetsunderhållet ska öka från 85 kr/m² till 110 kr/m² samt att förbrukning av gällande uppvärmning, el och vatten ska minska. Vakanta lokaler ska minska från 10,8 % till max 5 %. I intervju med VD anges att dessa målvärden är relaterade till bolagets samtliga fastigheter och några vakanta lokaler avseende verksamhetsfastigheter finns inte. Några måltal enbart kopplade till verksamhetsfastigheter finns inte. Enligt uppgifter sker uppföljning av målvärdena i samband med delårsrapport och årsredovisning.

Vidare framgår av affärsplanen ett antal uppdrag som lämnats till bolaget från kommunfullmäktige och Kommunhus AB:

- Kommunhus AB har gett i uppdrag till AB Gislavedshus att utreda möjligheten till nyproduktion av ett vanligt trygghetsboende. Socialförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen ska samrådas i processen. Ett helhetsförslag på vad kostnader blir och konsekvensen för bolagets verksamhet ska ingå.
- Senast år 2026 ska AB Gislavedshus ha genomfört bruksvärdering på samtliga bostäder som flyttats över i bolagiseringen.
- Senast år 2026 ska AB Gislavedshus upprätta förvaltningsplaner för de fastigheter som flyttas över vid bolagiseringen.

Enligt bolagets VD anges att uppdraget att utreda möjligheten till nyproduktion av ett vanligt trygghetsboende pågår tillsammans med representanter från socialförvaltningen och kommunstyrelseförvaltningen. En marknadsundersökning har påbörjats genom att en enkät skickades ut i oktober-november 2024. Vidare har ett seminarium om äldres liv och boende skett. Enligt bolaget är nästa steg i processen att ta fram gemensamma definitioner med olika boendeformer. När det gäller det specifika uppdraget har vi inte erhållit en prognos när detta uppdrag beräknas vara färdigt.

När det gäller uppdraget avseende förvaltningsplaner (underhållsplaner) anges att arbetet pågår och beräknas vara klart under år 2026.

När det gäller uppdraget att samtliga bostäder som flyttats över i bolagiseringen ska ha genomfört bruksvärdering anges att detta vara verkställt för LSS, SÄBO samt 145 trygghetsboenden i kommunen. I granskningen har vi tagit del av överenskommelserna mellan AB Gislavedshus och Hyresgästföreningen Region sydost gällande trygghetsboenden, SÄBO platser och LSS platser. I sakavstämningen anges att samtliga lägenheter är bruksvärderade enligt kommunfullmäktiges uppdrag.

Samverkan och ansvar

Kommunfullmäktige beslutade 2023-09-28 -§125 om att kommunen säljer fastigheter till AB Gislavedshus, främst bestående av bostäder. Målet med detta är att förstärka

kommunens kapacitet att bättre möta bostadsmarknadens behov och täcka det ansvarsmässiga tomrum som uppstod kring olika boendeformer.

I granskningen har vi tagit del av *Samverkansavtal* daterad att gälla från 2024-04-02. *Samverkansavtalet* har tecknats mellan AB Gislavedshus och Gislaveds kommun och omfattar samtliga lokaler som kommunen hyr. Syftet med samarbetsavtalet är att reglera och tydliggöra grunderna för samarbetet samt ansvarsrelationerna mellan parterna. Målet är att lokalhyresavtal ska baseras på en hyressättning som på sikt täcker AB Gislavedshus kostnader för kapital, underhåll och drift. Detta ska garantera att fastigheternas funktionalitet och värde bibehålls på lång sikt. Parterna delar ansvaret för att sätta koncernens nytta i fokus och sträva efter att minska kostnaderna för både drift och investering, oavsett vem som för närvarande står för dessa.

Utifrån kommunfullmäktiges beslut fattades vissa principiella ställningstaganden som framgår av *Samverkansavtalet*:

- Bostäder som flyttas till AB Gislavedshus kommer att genomgå bruksvärdering och anpassas till AB Gislavedshus ersättningsmodell senast år 2026.
- Hyreskontrakt mellan bolag och kommun ska vara långsiktiga, minst 10–15 år.
- Hyresnivån ska följa och vara låsta tills årlig inflation justeras. Förslaget innefattar en årlig ökning med 70 procent av KPI.
- Underhållsavgiften ska höjas successivt från 150 kr/m² vid avtalsskrivning till 250 kr/m² inom två år. Vid nytecknande av avtal fastställs avgiften till 250 kr/m².
- Hyressättningen baseras på AB Gislavedshus fastställda definitioner av hyreskomponenter och investeringsinnehåll.
- Gränsdragningslista kommer att införas för de nya avtalen mellan kommun och bolag.
- En formaliserad dialog ska upprättas mellan kommun och bolag för att diskutera kostnader för tjänster som säljs, med fokus på nyckeltal och effektiviseringar. Denna dialog ska ske minst vartannat år.

I granskningen noterar vi att hyreskontrakt tecknas mellan AB Gislavedshus och respektive hyresgäst/brukare gällande vård- och omsorgsboenden och LSS bostäder, d.v.s. den enskilde boende. Uppstår vakanser ersätts hyreskostnaden av kommunen. Hyreskontrakt mellan AB Gislavedshus och kommunen har upprättats för gemensamma ytor (vård- och omsorgsboenden samt LSS boenden), korttidsboenden, HVB hem, lägenhetskontrakt som avser jourlägenheter, sociala kontrakt samt stödboende för unga.

I *Samverkansavtalet* regleras hur hyresgäst- och verksamhetsanpassning ska hanteras. Beställning av åtgärder eller utredningar till följd av verksamhetsförändringar ska vara skriftlig och undertecknad av företrädare för hyresgästen d.v.s. kommunen. Hyresgästen ansvarar för att beställningar undertecknas av behörig person. AB Gislavedshus står för kostnaderna för åtgärder eller utredningar som inte beställs skriftligt. Hyresgästen svarar för underlag för lokalernas utformning och innehåll, AB Gislavedshus svarar för underlag för fastighetsrelaterade delar. Innan förstudien påbörjas ska en avsiktsförklaring upprättas mellan parterna. I samband med projektering så upprättas hyreskontrakt. Det innebär att en fastighet kan ha flera hyreskontrakt ett huvudkontrakt och tilläggskontrakt avseende verksamhetsanpassningar. Enligt uppgifter har sex tilläggskontrakt tecknats. I

granskningen har vi tagit del av *Tilläggsavtal till hyresavtal Mariagården i Smålandsstenar & Ekbacken i Burseryd* samt hyreskontrakt kopplat till detta tilläggsavtal. I avtalet framgår att projektet omfattas att utforma och kostnadsberäkna en kommunikationslösning. Projektet ska möjliggöra inkoppling till kommunens nya trygghetslösning i servicelägenheter på särskilda boenden vid Mariagården i Smålandsstenar samt Ekbacken i Burseryd. Alla kostnader som är relaterade till projektets projektering, inklusive förslagshandlingar, upphandlingsunderlag, konsultkostnader och liknande, samt arbetstid för AB Gislavedshus personal, faktureras i sin helhet till Gislaveds kommun.

Bedömning

Det finns styrdokument och rutiner som reglerar hur beställar/utförarmodell ska fungera?

Ja.

Vi bedömer att det finns styrdokument och rutiner som reglerar hur beställar/utförarmodell ska fungera. Vi grundar detta på att i bolagets ägardirektiv tydliggörs att bolaget ska bidra till att uppfylla kommunens mål och att göra Gislaveds kommun till en attraktiv kommun att leva och verka i för människor och näringsliv. Bolaget ansvarar även för att främja bostadsförsörjning inom kommunen genom att förvärva, bebygga, och förvalta bostadslägenheter. Vidare ska bolaget erbjuda ett varierat utbud av bostäder i olika utförande och för olika målgrupper. Ägardirektivet tydliggörs inte på ett tydligt sätt att bolaget har ett uppdrag avseende verksamhetsfastigheter.

Vidare har affärsplan och samverkansavtal upprättats och beslutats. Dessa dokument styr verksamhetens mål och ansvar samt förhållandet mellan bolaget och kommunen gällande fastighetsförvaltning och uthyrning.

Bolaget har även fått specifika uppdrag och där ett arbete sker kopplat till dessa uppdrag. Uppdraget avseende bruksvärdering är i huvudsak färdigt medan upprättandet av förvaltningsplaner och att utreda möjligheten till nyproduktion av ett vanligt trygghetsboende inte är färdigställt.

Hyreskontrakt – ansvarsförhållanden

Revisionsfråga 2: Har hyreskontrakt upprättats mellan parterna och är ansvarsförhållandena klara och tydliga?

lakttagelser

Enligt *Samverkansavtalet* beskrivs övergripande ansvarsfördelning mellan hyresvärd och hyresgäst. Hyresvärd ansvarar i regel för fast inredning. Fast inredning avser för stadigvarande bruk och är permanent installerade eller monterade i eller på byggnad. Den fasta inredningen kan inte flyttas enkelt utan att orsaka stora förändringar i utrymmet. Lös inredning är inredning som kan tas bort eller flyttas utan särskilda hjälpmedel. Om inget annat avtalas så ansvarar hyresgäst för dessa. Hyresgästen har ett underhållsansvar när det gäller ytskikt så onormalt slitage ej uppstår. Onormalt slitage, skadegörelse eller förtida underhåll ska hanteras enligt Sveriges allmännyttas skrift: Nyckeltal för lägenhetsreparationer.

Hyreskontraktet är utformat som ett branschstandard hyresavtal med information om bl.a. lokalens storlek, hyresperiod, uppsägningstid, part som står för kostnader såsom

el, va, värme, varmvatten, kyla, snöröjning, avfall och ventilation. Uppsägning av hyreskontrakt är reglerat till minst nio månader före den avtalade hyrestidens utgång. I annat fall förlängs hyreskontraktet med 36 månader. Hyreskontraktet är utformat enligt varmhya och det föreligger därmed inga incitament för kommunens verksamheter reglerat till driftkostnader. Från bolagets sida fanns en målsättning om att hyresgästen ska stå för el, vatten etc. Detta för att skapa incitament i verksamheten. Enligt uppgifter fanns det från kommunens sida en målsättning om att bolaget ska arbeta med energieffektiviserande åtgärder.

Vid uppsägning av hyreskontrakt från hyresgästen är det av vikt att tillräcklig uppsägningstid ges bolaget för att kunna ta fram en plan för fastighetens framtid. Bolaget ska kunna ta ut hyra i minst ett år efter uppsägning genomförd. I det fall en ny hyresgäst inkommer behöver inte längre återstående hyra betalas. Vid nyproduktion förbinder sig hyresgästen att teckna hyreskontrakt med en inledande hyrestid om minst 15 år. Dessa hyreskontrakt är inte möjliga att säga upp inom hyrestidens första 15 år.

I granskningen har vi tagit del av fyra hyreskontrakt för fastighet Hemmet 1, Bottinen 3, Vitsippan 1 samt Villstads-Haghult 1:199. Till respektive hyreskontrakt hör bilaga gränsdragningslista. I gränsdragningslistan framgår vem som har underhållsansvaret och utbytesansvar och specificeras bl.a. inom områden värme, VA, el, kyla/ventilation, lås/säkerhet, hiss, datakommunikation. Som bilaga till respektive hyreskontrakt finns även *Riktlinjer för lokaler hyrda av Gislaveds kommun (Blå boken)*. Riktlinjerna tydliggör bl.a. hyresgästen och hyresvärdens ansvar avseende kostnadsansvaret för felavhjälpande och planerat underhåll samt vem som ansvarar för kontroll och besiktningar.

För att klargöra ansvarsfördelningen ytterligare ska det enligt *Samverkansavtalet* hållas olika typer av avstämningsmöten mellan AB Gislavedshus och Gislaveds kommun. Det tydliggörs i *Samverkansavtalet* även hur ofta, syfte med mötet och vilka som ska delta, dessa avser:

Möten	Syfte	Deltagare Gislavedshus	Deltagare kommunen
Uppföljningsmöte 4 ggr/ år. Gislavedshus sammankallande.	Hur fungerar det praktiskt? Felanmälan, gränsdragningslista, besiktningar, brandskydd.	Kundtjänstchef Uthyrare Förvaltare	Boendesamordnare Lokalsamordnare Rep VÄBO Avd chef service
Uppföljningsmöte 2 ggr/ år. Kommunen sammankallande.	Planering, underhåll och behov.	Driftschef Kundtjänstchef	Fastighetschef Lokalstrateg Lokalsamordnare SN
Uppföljningsmöte nyckeltal, vartannat år. Kommunen sammankallande.	Avstämning avtal.	VD Ekonomichef	Ekonomichef Fastighetschef

I granskningen har vi efterfrågat minnesanteckningar från mötena som AB Gislavedshus och Gislaveds kommun är sammankallande för. Enligt uppgifter från AB Gislavedshus har två uppföljningsmöten sedan övertagandet skett för att diskutera driften. I

granskningen har vi tagit del av minnesanteckningar från dessa möten som bekräftar att möten skett samt att diskussioner förts enligt samverksavtalets intentioner. När det gäller de möten som kommunen är sammankallande har några möten inte genomförts. Enligt kommunens ekonomichef och fastighetschef finns planer på att genomföra dessa under 2025/2026. Enligt intervju med VD för AB Gislavedshus anges att det varit hög personalomsättning och svårt att få till en samverkan i de uppföljningsmötena som handlar om mer långsiktiga frågor gällande underhåll, framtida lokalbehov. Det anges att det finns ett behov av att få till en bättre samverkan mellan inblandade för att tydliggöra styrning och ansvarsfrågor. I sakavstämningen anges att första avstämningsmötet är bokat under november 2025.

Utifrån intervju med VD och kommunens fastighetschef anges att ansvar och roller i huvudsak är tydligt kopplat till hyreskontrakt, riktlinjer för lokaler hyrda av Gislaveds kommun (Blå boken) och gränsdragningslista.

Från kommunens sida anges att det finns ett behov av att förankra/tillämpa befintliga styrdokument och rutiner i den kommunala verksamheten. Riktlinjer för lokaler hyrda av Gislaveds kommun (Blå boken) och gränsdragningslista är exempelvis inte helt förankrad/kommunicerad intern inom kommunen. Detta innebär att det riskerar att uppstå oklarheter i gränsdragningen på detaljnivå, exempelvis gällande lösa inredningar samt vissa typer av underhåll.

I intervju med kommunens fastighetschef anges att inhyrda fastigheter överlag håller en god status. Det anges även att bolaget håller kommunen informerad om vilka insatser som ska ske och när i tiden detta ska ske. Ronderingar beskrivs ha skett till viss del och arbetet kommer att fortsätta under 2025-2026. I sakavstämningen anges att det finns ett behov av att ta ett samlat grepp om arbetet med ronderingar.

Bedömning

Har hyreskontrakt upprättats mellan parterna och ansvarsförhållandena klara och tydliga?

Delvis.

Vi bedömer att hyreskontrakt har upprättats mellan parterna och att ansvarsförhållandena delvis är klara och tydliga. Vi grundar detta på att det finns upprättade hyreskontrakt (branschstandard) mellan AB Gislavedshus och Gislaveds kommun som reglerar aspekter såsom lokalens storlek, hyresperiod, och ansvarsfördelningar avseende fasta och lösa inredningar samt underhåll. Vidare beskrivs den övergripande ansvarsfördelningen i Samverkansavtalet, hyreskontrakten och tillhörande bilagor som Riktlinjer för lokaler hyrda av Gislaveds kommun (Blå boken) och gränsdragningslista. Dessa dokument är avgörande för att klargöra roller och ansvar i förvaltningen av hyresobjekten.

Trots att styrdokument och rutiner finns, upplevs det finnas brister i kommunikationen och förankringen av dessa inom kommunens verksamheter, vilket innebär att utbildningar behöver ske i större utsträckning.

Det har genomförts uppföljningsmöten enligt samverkansavtalet kopplat till driftsfrågor. Uppföljningsmöten av mer strategisk och långsiktig karaktär har inte genomförts vilket vi ser som en brist.

Modell för hyresberäkning

Revisionsfråga 3: Förekommer modell för hyresberäkning?

lakttagelser

Av ägardirektivet för bolaget antaget av kommunfullmäktige 2023-04-06 § 151 framgår att bolaget ska bedrivas utifrån affärsmässigt och ekonomiskt långsiktigt hållbara principer. De ekonomiska målen för perioden 2021-2035 är:

- Bolagets soliditet ska som genomsnitt för perioden uppgå till minst 29 procent.
- Bolaget ska som genomsnitt för perioden generera en avkastning på totalt kapital till minst 1,57 procent.

I Samverkansavtalet framgår modell för hur hyresberäkning ska ske. Hyresberäkningen bygger på följande delar:

- **Kapitalkostnad:** faktisk kostnad per objekt, avskrivningstid mellan 25 och 80 år, Internränta 4% samt kommunens borgensavgift.
- **Media:** avser el, sopor, vatten och värme och är beräknat utifrån snittpriset för de två senaste åren.
- **Drift:** avser administration, fastighetsskötsel, fastighetsskatt och försäkring. Schablonkostnad per m2 och uppgår till 324 kr/m2.
- **Reparation och underhåll:** och uppgår till 250kr/m2.

När det gäller mediakostnaderna finns det från bolagets sida en osäkerhet då summan är baserad på uppgifter från kommunen gällande förbrukning. När det gäller mediakostnader ingår även elförbrukning avseende elbilsladdning för vissa fastigheter. Enligt *Samverkansavtalet* har kommunen under åren 2024 och 2025 erhållit hyresrabatt med 100 kr/kvm/år respektive 50 kr/kvm/år. Enligt VD för AB Gislavedshus har bolaget under denna tid haft lägre kostnader för underhåll motsvarande belopp. Under år 2026 kommer inte Gislaveds kommun erhålla någon hyresrabatt och AB Gislavedshus underhållskostnader kommer att öka till 250 kr/kvm/år.

Hyresmodellen beaktar inte ägarens avkastningskrav eller någon form av direktavkastning och marknadshyresnivå på orten samt marknadsrisker. Bolaget har inte till sin hjälp något verksamhetssystem för beräkning av hyran utan använder sig av Excel. I granskningen har vi tagit del av denna fil där det framgår att internräntan är beräknad till 4 %. Borgensavgiften har inte beaktats i beräkningen av hyran.

När det gäller tilläggskontrakt och verksamhetsanpassningar saknas det styrande riktlinjer, det framgår inte heller av *Samverkansavtalet* hur beräkning av tilläggshyra ska beräknas. AB Gislavedshus beräknar hyran utifrån investeringskostnaden, avskrivningsperioden och kalkylräntan. I granskningen har vi tagit del av ett tilläggskontrakt, avseende datanätverk för trygghetssystem. Stickprovet visar på att bolaget beräknar hyran på annuitet på 6 %. Något tillägg motsvarande ägarens avkastningskrav och borgensavgift görs inte.

Någon kontroll om hyran är korrekt beräknad har inom ramen för granskningen inte skett.

Bolaget tillämpar redovisningsregelverket K3. Enligt regelverket ska bolaget pröva om det finns indikationer på att någon av tillgångarna/fastigheterna har ett lägre värde än det värde som är redovisat. Enligt AB Gislavedshus VD anges att extern värdering av verksamhetsfastigheterna skett under år 2025 för att bedöma värdet. Eventuella nedskrivningsbehov har ännu inte prövats utan kommer beaktas först i samband med bokslutet för år 2025.

I hyreskontrakten framgår ett stycke avseende anvisningar till indexklausul. Nivå på årlig indexering sker utifrån bashyran d.v.s. årlig hyra och den procentuella förändringen gällande oktoberindex (KPI). Årlig indexeringen omfattar 70 % av KPI enligt *Samverkansavtalet*.

Frånträder hyresgästen sig lokalerna innan hyresperioden löper ut ska hyresgästen erlägga resterande hyresbelopp samt eventuella kostnader för tilläggskontrakt till hyresvärden.

Bedömning

Revisionsfråga 3: Förekommer modell för hyresberäkning?

Delvis.

Vi bedömer att det delvis förekommer modell för hyresberäkning. Vi grundar detta på att det i *Samverkansavtalet* framgår hyresmodell som omfattar kapitalkostnad, mediakostnad, drift och underhåll. Vid beräkning av hyra har inte ägarens borgensavgift beaktats det framgår inte heller nivå på avkastningskrav utifrån affärsmässiga principer.

Hyresberäkningarna utförs i Excel-filer, vilket kan medföra risker för mänskliga fel och begränsa möjligheterna för automatiserad datahantering och analys.

Det saknas styrande riktlinjer för hur tilläggshyra för tilläggskontrakt och verksamhetsanpassningar ska beräknas.

Extern värdering av fastigheterna har genomförts för att bedöma värdet, men nedskrivningsbehov har ännu inte prövats och kommer att beaktas först vid bokslutet för år 2025.

Samlad bedömning

PwC har på uppdrag av lekmannarevisorerna i AB Gislavedshus genomfört en granskning. Granskningens syfte är att bedöma om styrelsen har en ändamålsenlig styrning och kontroll gällande uthyrning av lokaler. Utifrån genomförd granskning är vår samlade bedömning att styrelsen för AB Gislavedshus **inte helt** har en ändamålsenlig styrning och kontroll gällande uthyrning av lokaler.

Rekommendationer

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till bolagsstyrelsen:

- För att säkerställa att verksamhetsfastigheter effektivt bidrar till bolagets övergripande mål fram till år 2030 rekommenderas att affärsplanen kompletteras med specifika målvärden för verksamhetsfastigheter. Dessa målvärden bör inkludera indikatorer för underhållsnivåer, energiförbrukning, och andra relevanta aspekter som är kritiska för verksamheten.
- Skapa och dokumentera tydliga processbeskrivningar eller processkartor för alla led i om-, till- och nybyggnadsprocesser samt fastighetsförvaltning. Detta i syftet att säkerställa ökad transparens och effektivitet i processen.
- Säkerställ att alla relevanta kommunala aktörer är insatta i och förstår innehållet i Riktlinjer för lokaler hyrda av Gislaveds kommun (Blå boken), gränsdragningslistan och andra styrdokument. Det kan vara lämpligt att genomföra utbildningar eller workshops för detta ändamål.
- Tillsammans med kommunstyrelsen säkerställ att de samverkansmöten mellan AB Gislavedshus och Gislaveds kommun som anges i *Samverkansavtalet* genomförs. Enligt avtalet har parterna ett gemensamt ansvar att prioritera koncernens övergripande nytta och aktivt arbeta för att minska drift- och investeringskostnader, oavsett vem som bär dessa kostnader för tillfället. Upprätta nyckeltal och ekonomiska kalkyler för att säkerställa att ingångsvärdena avseende kapitalkostnad, mediakostnader, drift samt reparation och underhåll är korrekt beräknade och därmed speglar korrekt hyresnivå. Detta i syfte att säkerställa *Samverkansavtalets* intentioner. Vidare är det av vikt att strategiska diskussioner kring styrning, ansvar, underhåll och behov sker.
- Implementera ett verksamhetssystem som kan hantera hyresberäkningarna mer automatiserat och säkert än Excel. Detta skulle minska risken för manuella fel och möjliggöra mer analys och rapportering.
- Hyresberäkningen har inte beaktat borgensavgift, vilket enligt *Samverkansavtalet* ska ingå i hyresberäkningen. Tydliggör nivå på avkastningskrav utifrån affärsmässiga principer.
- Ta fram principer/riktlinjer för hur tilläggshyror ska beräknas

Utifrån genomförd granskning lämnar vi följande rekommendationer till kommunstyrelsen

- Överväg att förtydliga i AB Gislavedshus ägardirektiv, bolagets ansvar gällande verksamhetslokaler.
- Tillsammans med styrelsen för AB Gislavedshus säkerställ att de samverkansmöten mellan AB Gislavedshus och Gislaveds kommun som anges i *Samverkansavtalet* genomförs. Enligt avtalet har parterna ett gemensamt ansvar att prioritera koncernens övergripande nytta och aktivt arbeta för att minska drift- och investeringskostnader, oavsett vem som bär dessa kostnader för tillfället. Upprätta nyckeltal och ekonomiska kalkyler för att säkerställa att ingångsvärdena avseende kapitalkostnad, mediakostnader, drift samt reparation och underhåll är korrekt beräknade och därmed speglar korrekt hyresnivå. Detta i syfte att säkerställa *Samverkansavtalets* intentioner. Vidare är det av vikt att strategiska diskussioner kring styrning, ansvar, underhåll och behov sker.
- Säkerställ att alla relevanta kommunala aktörer är insatta i och förstår innehållet i Riktlinjer för lokaler hyrda av Gislaveds kommun (Blå boken), gränsdragningslistan och andra styrdokument. Det kan vara lämpligt att genomföra utbildningar eller workshops för detta ändamål

2025-10-15

Carl-Magnus Stenehav

Uppdragsledare

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av AB Gislavedshus lekmannarevisorer enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av projektplan från den 2025-03-04. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Ks §218

Dnr: KS.2025.21

1.3.1

Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Gislaveds kommun**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta allmänna lokala ordningsföreskrifter inklusive kartbilagor (1-8), daterade den 6 november 2025.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade den 4 juni 2025 att ge förvaltningschefen för kommunstyrelseförvaltningen i uppdrag att utreda undantag från förbudet mot fyrverkerier på nyårsafton, påskafton och Valborgsmässoafton.

Kommunstyrelsen beslutade även att ge ett utredningsuppdrag att likställa kartmaterialet med vad som står i 13 § för de lokala ordningsföreskrifter.

Kommunstyrelsens allmänna utskott beslutade den 29 oktober 2025, §122, att återremittera ärendet till kommunstyrelseförvaltningen för att uppdatera och likställa kartmaterialet samt göra vissa justeringar i 13§ gällande lekplatser, idrottsplatser och skateparker.

Fyrverkerier

Nyårsafton, påskafton och valborgsmässoafton är naturliga tillfällen att fira och dagar då fyrverkerier traditionellt används runt om i landet.

Reglerna för fyrverkerier har gradvis skärpts i Sverige sedan början av 2000-talet. Parallellt med detta har antalet slutenvårdade på sjukhus till följd av olyckor med fyrverkerier också minskat, från cirka 105 skadade varje år mellan 2009-2014, till cirka 70 skadade under åren 2019-2024. Majoriteten av skadade är män, främst de under 18 år. De vanligaste skadorna inkluderar bränn- och sårskador, främst på huvudet, följt av skador på händer och fingrar.

Förutom olyckor som orsakar personskador, orsakar även fyrverkerier bränder i byggnader. Rapporter från räddningstjänster runt om i landet inkluderar bränder i byggnader och bränder utomhus, så som exempelvis gräsbränder. Den största andelen av bränder inträffar i december och januari, följt av april. Samma gäller personskador, där de flesta sker i anslutning till nyårsfirande. Eftersom förslaget om undantag för förbud gäller just nyårsafton, påskafton och valborgsmässoafton, är det bra att vara medveten om kopplingen mellan olyckor och firande. Speciellt då firande brukar inkludera alkohol vilket i sin tur kan resultera i felhantering av fyrverkerier.

Kopplat till buller och lukt bedömer vi i regel inte att fyrverkerier utgör en olägenhet för människors hälsa enligt 9 kap. 3 § miljöbalken. Detta eftersom störningen endast sker vid enstaka tillfällen per år och att störningen då även är tillfällig. Samtidigt vet vi att fyrverkerier negativt påverkar djur, både vilda och husdjur.

Fyrverkerier leder dessutom ofta till nedskräpning i form av papper och plast som riskerar hamna i naturen eller i vattendrag. Denna typ av nedskräpning är förbjuden enligt 15 kap. 26 § miljöbalken. Samtidigt kan vi se genom Kemikalieinspektionens analys att medvetenheten gällande kemikalieinnehåll för fyrverkerier har förbättrats de senaste 10 åren. I undersökningen från 2020 kunde det konstateras att varken ämnet hexaklorbensen, eller otillåtna halter av kvicksilver, hade påvisats.

Ks §218 (forts.)

Alkohol och lustgas

Det har funnits problematik kring bruk av lustgas och tomma lustgastuber som hittades på otaliga platser i kommunen såsom skolområden, torg och gator. De lokala ordningsföreskrifterna uppdaterades och lustgasförbud infördes på samma platser där det var alkoholförbud.

Den 1 juli 2025 trädde lag (2025:621) om lustgas i kraft. Lagen reglerar försäljning, införsel och marknadsföring av lustgas och syftar till att motverka användningen av lustgas som berusningsmedel. Efter att lagen trädde i kraft har rapporteringarna om tomma lustgastuber minskat. Upplevelsen är också att användningen på offentliga platser har minskat.

Allmänna lekplatser, idrottsplatser och skateparker är områden för rörelse och aktivitet och områden där ungdomar ofta befinner sig. På de platserna är det rimligt att det råder förbud mot lustgas och att det även råder förbud mot alkohol på dessa platser. Undantag från förbudet mot alkohol gäller där det finns ett serveringstillstånd inom områdena.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att överlämna reviderade allmänna lokala ordningsföreskrifter för Gislaveds kommun på remiss till Polismyndigheten, att uppdra till kommunstyrelseförvaltningen att färdigställa kartmaterial till kommunstyrelsens sammanträde den 3 december 2025, samt att föreslå kommunfullmäktige att anta allmänna lokala ordningsföreskrifter inklusive kartbilagor (1-8), daterade den 6 november 2025.

Kommunstyrelsens allmänna utskott beslutade den 12 november 2025, §141, att överlämna reviderade allmänna lokala ordningsföreskrifter för Gislaveds kommun på remiss till Polismyndigheten, samt att uppdra till kommunstyrelseförvaltningen att färdigställa kartmaterial till kommunstyrelsens sammanträde den 3 december 2025. Vidare beslutade kommunstyrelsens allmänna utskott föreslå kommunfullmäktige besluta att anta allmänna lokala ordningsföreskrifter inklusive kartbilagor (1-8), daterade den 6 november 2025.

Polisen har yttrat sig över förslaget till allmänna lokala ordningsföreskrifter. Kommunstyrelseförvaltningen har uppdaterat kartmaterialet.

Beslutsunderlag

Kommunstyrelsens protokoll den 4 juni 2025, §122.

Förslag till reviderade Allmänna lokala ordningsföreskrifter inklusive kartbilagor (1-8), daterat den 6 november 2025.

Kommunstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad den 6 november 2025.

Kommunstyrelsens allmänna utskotts protokoll den 12 november 2025, §141.

Polisen - Yttrande avseende förslag till revidering av allmänna lokala ordningsföreskrifter för Gislaveds kommun, daterat den 28 november 2025.

Yrkanden

Jonas Ericson (M), Sandy Lind (WeP), Lenja Sharif (L), Ylva Samuelsson (S), Stefan Nylén (SD), Kenneth Magnusson (C), Curt Vang (MiG): bifall till kommunstyrelsens allmänna utskotts förslag.

Ks §218 (forts.)

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Jonas Ericsons (M) m.fl. yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutat enligt kommunstyrelsens allmänna utskotts förslag.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige



Polisen

YTTRANDE

1 (1)

Datum 2025-11-28

Infoklass Ej klassad

Diariennr (åberopas)

Polismyndigheten
Polisregion Öst
Sandra Uddeström

A751.526/2025

KS.2025.21

Yttrande avseende förslag till revidering av allmänna lokala ordningsföreskrifter för Gislaveds kommun.

Polisen har inget att erinra gällande de föreslagna revideringarna.

Gällande 18§ avseende fyrverkerier rekommenderar dock polisen att se över om det finns vissa platser inom detaljplanlagt område som fortsatt bör ha ett förbud året runt. Det finns exempel på andra kommuner som året runt har fortsatt förbud i anslutning till vissa gruppbostadser och sjukhus med mera.

Sandra Uddeström
Inspektör / Kommunpolis
LPO Värnamo
Tel: 073-8006491
sandra.blixt-uddestrom@polisen.se

Styrdokument
Dokumenttyp: Regler
Beslutat av: Kommunfullmäktige
Fastställsedatum:
Gäller för: Gislaveds kommun
Ansvarig: Avdelningschef för verksamhetsstyrning
Revideras: Vid behov
Följs upp: Nämnd- och ärendehanteringschef

Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Gislaveds kommun

Dnr: KS.2025.21

Förslag till revidering, 2025-11-06

Innehållsförteckning

Allmänna lokala ordningsföreskrifter för Gislaveds

kommun.....	1
1 Bakgrund.....	3
2 Föreskrifternas innehåll och tillämpningsområde.....	3
2.1 Lastning av varor m m.....	3
2.2 Schaktning, grävning m m.....	4
2.3 Störande buller.....	4
2.4 Containrar.....	4
2.5 Markiser, flaggor och skyltar.....	4
2.6 Affischering.....	4
2.7 Högtalarutsändning.....	5
2.8 Insamling av pengar.....	5
2.9 Förtäring av alkohol och bruk av lustgas.....	5
2.10 Camping.....	5
2.11 Husdjur.....	6
2.12 Fyrverkeri och andra pyrotekniska varor.....	6
2.13 Sprängning och skjutning med eldvapen m m.....	6
2.14 Ridning m m.....	7
2.15 Adressnummerskyltar.....	7
2.16 Avgift för att använda offentlig plats.....	7
2.17 Skidåkning med mera.....	7
2.18 Överträdelse av lokal ordningsföreskrift.....	7

3 [7]

1 Bakgrund

Gislaveds kommun föreskriver följande med stöd av 1 § förordningen (1993:1632) med bemyndigande för kommuner och länsstyrelser att meddela lokala föreskrifter enligt ordningslagen (1993:1617).

2 Föreskrifternas innehåll och tillämpningsområde

1 §

Grundläggande bestämmelser om allmän ordning och säkerhet på offentlig plats finns i 3 kap. ordningslagen (1993:1617).

Dessa lokala ordningsföreskrifter innehåller ytterligare bestämmelser om hur den allmänna ordningen i Gislaveds kommun skall upprätthållas. Bestämmelserna i 18 § har till syfte att hindra att människors hälsa eller egendom skadas till följd av användningen av pyrotekniska varor.

2 §

Föreskrifterna är tillämpliga på alla platser inom kommunen som är offentlig plats enligt 1 kap. 2 § första stycket 1-4 ordningslagen om inte annat anges. Bestämmelsen i 18 § är även tillämplig på andra än offentliga platser inom kommunen.

För områden som kommunen har upplåtit till torghandel gäller också kommunens föreskrifter om torghandel.

3 §

Vid tillämpningen av 3 kap. ordningslagen och dessa föreskrifter skall, med stöd av 1 kap.

1 2 § andra stycket ordningslagen, följande områden jämföras med offentlig plats: Kommunala anläggningar för lek, idrott, camping, badplatser, allmänna begravningsplatser, järnvägsområden, marknadsplatsen i Gislaved, pistade nedfarter och liftgator på Isaberg.

4 §

Innan polismyndigheten fattar beslut om tillstånd enligt 7 §, 10 § första stycket, 11 §,

18 §, och 19 § bör kommunen ges tillfälle att yttra sig.

Att avge yttrande ankommer på den nämnd inom vilkens verksamhetsområde ärendet tillhör.

2.1 Lastning av varor m m

5 §

4 [7]

Vid lastning, forsling, lossning och annan hantering skall den som är ansvarig för åtgärden göra vad som behövs för att undvika att allmänheten utsätts för tillfälliga olägenheter genom damm, spill eller dålig lukt.

Avlastning och uppläggning av gods får inte ske så att brandposter, brandsläcknings-utrustningar och utrymningsvägar blockeras eller att räddningstjänstens arbete hindras.

2.2 Schaktning, grävning m m

6 §

Den som är ansvarig för upptagande av grus, jord eller sand, tippning av fyllnadsmassor, schaktning, grävning eller annat liknande arbete skall se till att det sker på ett sådant sätt att allmänheten utsätts för minsta möjliga olägenhet.

2.3 Störande buller

7 §

Arbete som orsakar störande buller för personer på offentliga platser, t ex stenkrossning, pålning och nitning, får inte ske utan polismyndighetens tillstånd.

2.4 Containerar

8 §

Ägaren eller nyttjanderättshavaren till en container, som skall ställas upp på en offentlig plats, är skyldig att tydligt märka containern med ägarens eller nyttjanderättshavarens namn, adress och telefonnummer. Beträffande placering av container gäller vad i 5 § andra stycket föreskrivs om uppläggning av gods.

2.5 Markiser, flaggor och skyltar

9 §

Markiser, flaggor och skyltar får inte sättas upp så att de skjuter ut över en gångbana på lägre höjd än 2,20 meter, över en cykelbana på lägre höjd än 2,60 meter eller över en körbana på lägre höjd än 4,50 meter.

2.6 Affischering

10 §

Affischer, annonser eller liknande anslag får inte utan tillstånd av polismyndigheten sättas upp på sådana husväggar, staket, stolpar eller liknande som vetter mot offentlig plats.

5 [7]

Tillstånd behövs inte för att sätta upp anslag på tavlor, pelare eller andra liknande anordningar som är avsedda för detta ändamål. Inte heller krävs tillstånd för näringsidkare att sätta upp annonser och andra tillkännagivanden som avser näringsidkarens rörelse på byggnad där rörelsen finns.

2.7 Högtalarutsändning

11 §

Information, reklam, propaganda eller andra budskap som riktar sig till personer på offentliga platser, får inte ske genom högtalare eller liknande utan tillstånd av polismyndigheten.

2.8 Insamling av pengar

12 §

Polismyndighetens tillstånd krävs för insamling av pengar i bössor eller liknande, om insamlingen inte utgör led i en tillståndspliktig allmän sammankomst eller offentlig tillställning.

När insamlingen skall ske i samband med framförande av gatumusik krävs inte tillstånd.

2.9 Förtäring av alkohol och bruk av lustgas

13 §

Spritdrycker, vin och starköl samt andra jästa alkoholdrycker med en alkoholhalt överstigande 3,5 volymprocent får inte drickas inom det markerade området som framgår av bifogade kartor (bilaga I-8) samt på följande allmänna platser: begravningsplatser, kyrkogårdar, skolgårdar, idrottsplatser, lekplatser och skateparker. Vid tillåten utskänkning får sådana drycker drickas inom områdena.

På offentlig plats eller på plats som jämställs med offentlig plats inom ovan angivna områden (bilaga I-8) får inte lustgas brukas i berusningssyfte. Detta förbud gäller samtliga årets dagar.

2.10 Camping

14 §

Camping får inte ske på av kommunen anlagda och offentligt angivna och skyltade badplatser eller på enligt 2 § åsyftade offentliga platser inom Gislaveds kommun.

På campingplats äger fritid-och folkhälsonämnden efter samråd med polismyndigheten besluta om de allmänna ordningsbestämmelser som befinnes lämpliga.

6 [7]

2.11 Husdjur

15 §

Husdjurets ägare, den som tagit emot ett husdjur för underhåll eller nyttjande eller den som endast tillfälligt vårdar ett husdjur är skyldig att följa bestämmelserna i 15 och 16 §§. Det som sägs i dessa paragrafer gäller inte för ledarhund för synskadad person, servicehund för rörelsehindrade, signalhund för hörselskadad eller för polishund i tjänst.

16 §

Husdjur skall hållas kopplade inom följande områden: På försäljningsplats medan torg-handel pågår, på lekplatser och badplatser som är offentliga samt under tiden fr o m 1 mars t o m den 31 augusti i park eller plantering.

Tikar skall under löptid hållas kopplade inom hela kommunen, dock inte inom inhägnade områden. När ett husdjur inte hålls kopplat skall det ha halsband på sig med ägarens namn, adress och telefonnummer.

Det är förbjudet att rasta eller låta husdjur bada på allmänna badplatser. Förbudet skall offentliggöras genom skyltning. Husdjur får inte vistas på begravningsplatser.

17 §

Inom följande områden skall föroreningar efter husdjur plockas upp: gångbanor, gator, vägar, torg, särskilt iordningställda parker och planteringar, badplatser, elljus- och motions-spår, lekplatser samt idrottsområden.

2.12 Fyrverkeri och andra pyrotekniska varor

18 §

Tillstånd av Polismyndigheten krävs för att använda pyrotekniska varor inom detaljplanelagda områden dock inte på påskafton, valborgsmässoafton och nyårsafton från klockan 17.00 fram till kl. 2.00 följande dag. Trots ovanstående krävs tillstånd av Polismyndigheten om användningen med hänsyn till tidpunkt, platsens belägenhet och övriga omständigheter innebär risk för skada på eller någon beaktansvärd olägenhet för person eller egendom.

Det är förbjudet att använda pyrotekniska varor när eldningsförbud råder.

2.13 Sprängning och skjutning med eldvapen m m

19 §

Tillstånd av polismyndigheten krävs för sprängning och skjutning med eldvapen inom detaljplanelagda områden.

7 [7]

20 §

Luftvapen, fjädervapen och paintballvapen får inte användas på de platser som angivits i 2 och 3 §§.

2.14 Ridning m m

21 §

Ridning eller cykling får inte ske i av kommunen/föreningar anordnade motionsspår eller elljusspår. Förbudet bör även framgå genom lämplig skyltning.

Ridning, löpning och promenader är förbjudna i av kommunen/föreningar anlagda skidspår.

2.15 Adressnummerskyltar

22 §

Varje fastighet, som tilldelats adressnummer inom detaljplanelagda områden, skall vara försedd med särskild adressnummerskylt.

Sådan skylt skall uppsättas på väl synlig plats tätt ovanför eller vid sidan av fastighetens ingång från den gata, väg eller offentlig plats adressnumret avser.

2.16 Avgift för att använda offentlig plats

23 §

För användning av offentlig plats och område som kommunen jämställt med sådan plats har kommunen rätt att ta ut en avgift enligt de grunder som har beslutats av kommunfullmäktige.

2.17 Skidåkning med mera

24 §

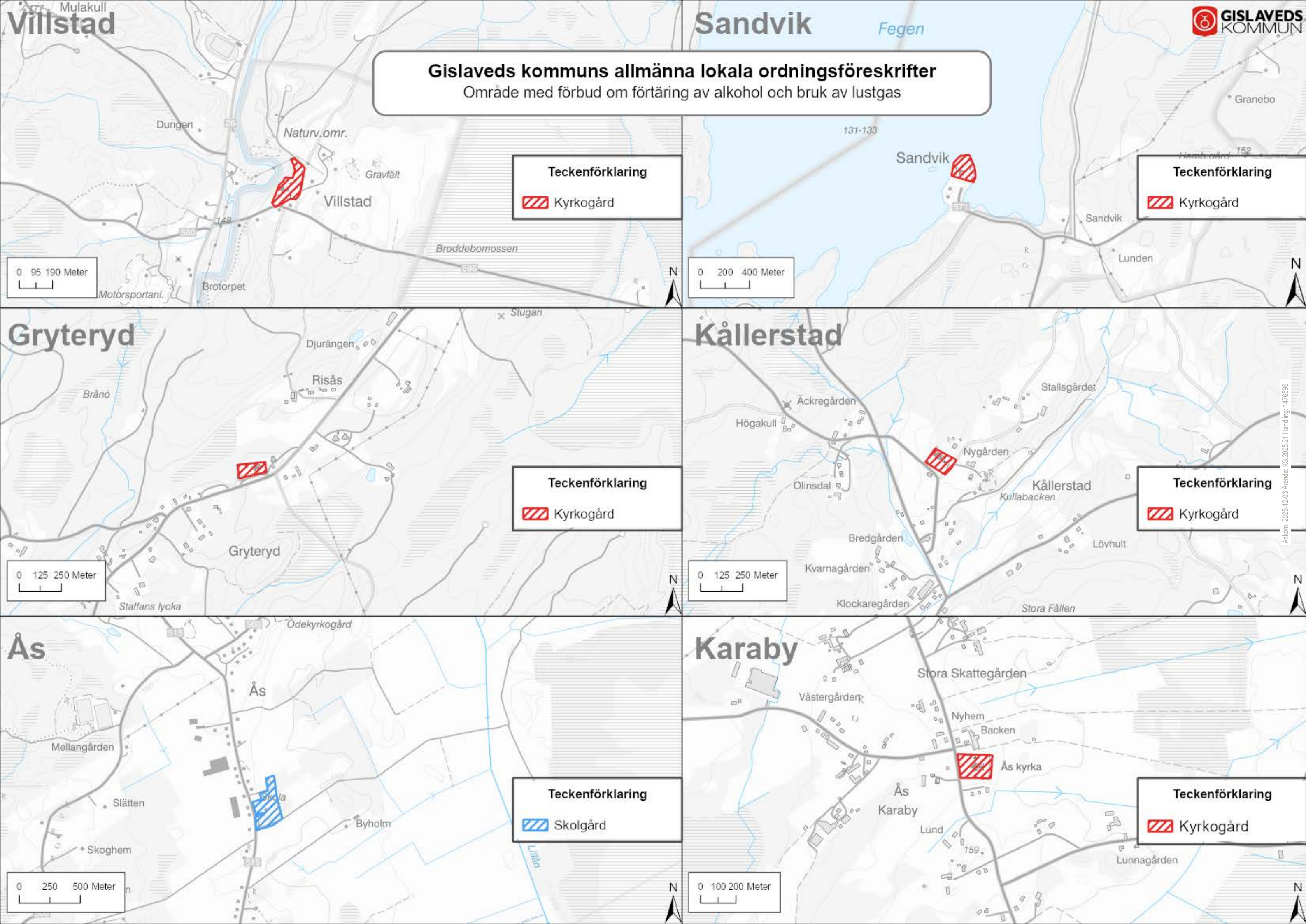
När marken är snötäckt får allmänheten uppehålla sig i pistade nedfarter och i liftgator endast under de öppethållandetider, som gäller för allmän åkning.

2.18 Överträdelse av lokal ordningsföreskrift

25 §

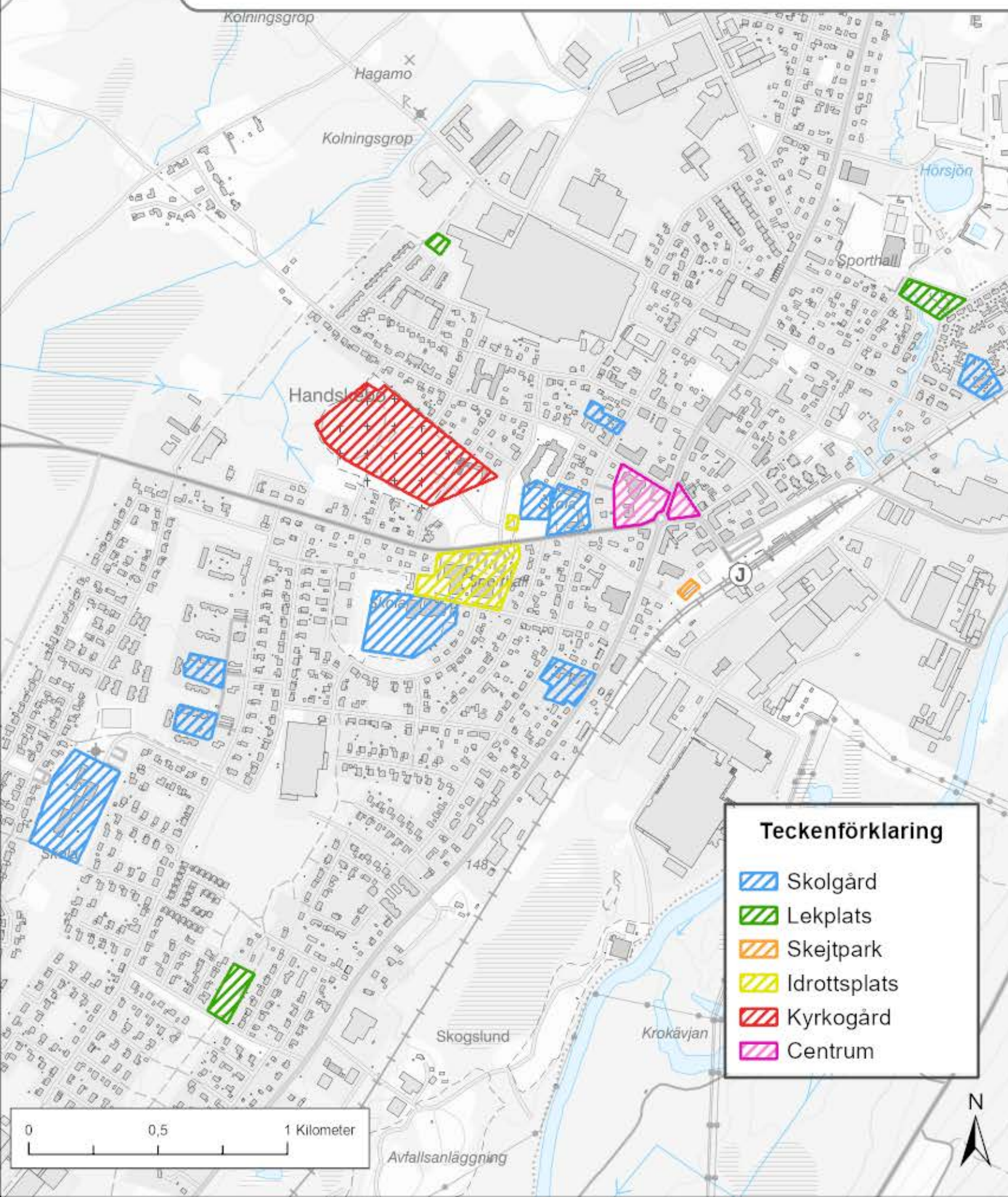
Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet bryter mot någon av 5-9 §§, 10 § första stycket, 11 §, 12 § första stycket, 13 §, 14 § första stycket, 15-20, 23 §§ kan dömas till penningböter enligt 3 kap. 22 § andra stycket ordningslagen.

I ordningslagen finns också bestämmelser om förelägganden och förverkande.



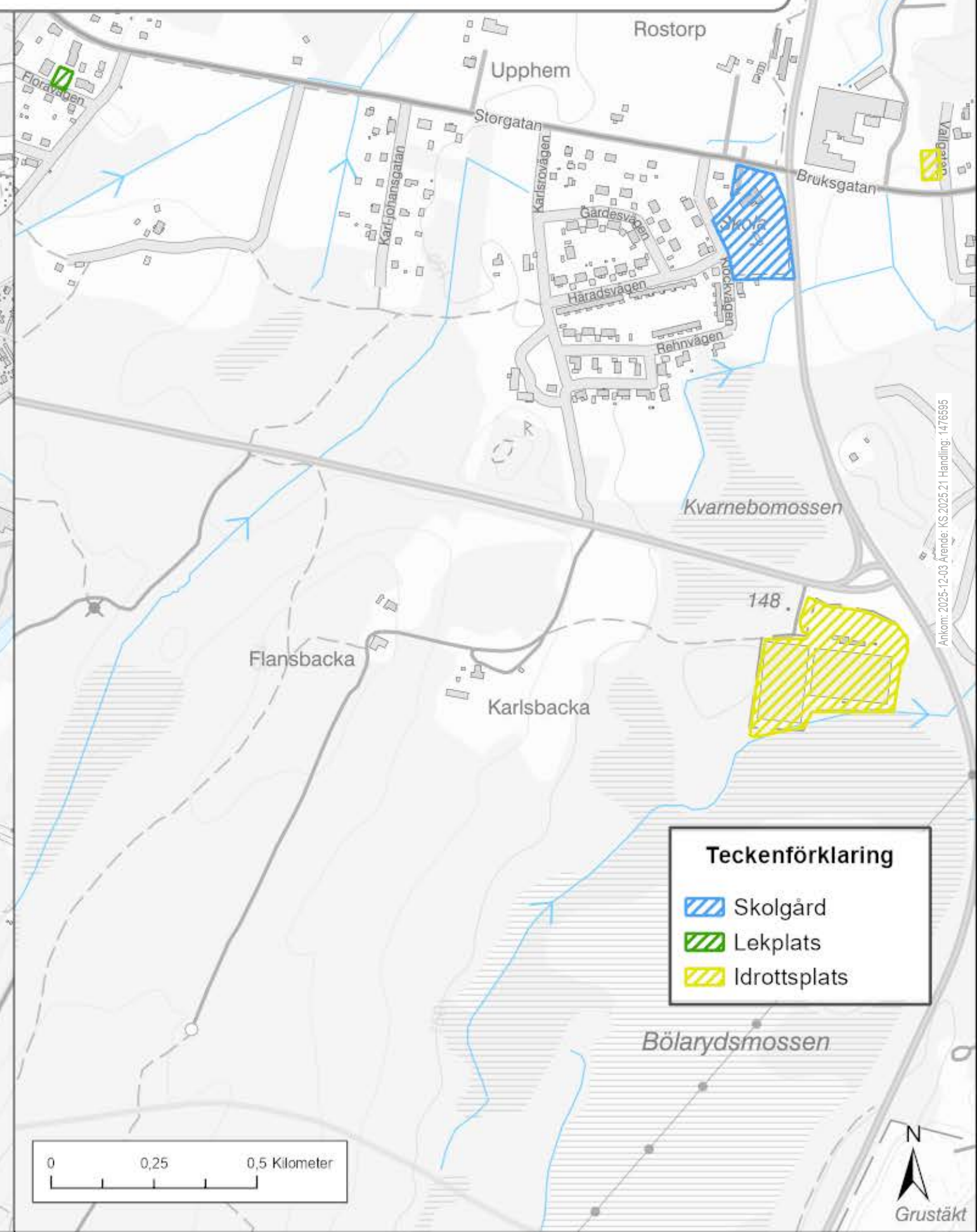
Gislaveds kommuns allmänna lokala ordningsföreskrifter

Område med förbud om förtäring av alkohol och bruk av lustgas



Teckenförklaring

-  Skolgård
-  Lekplats
-  Skejtpark
-  Idrottsplats
-  Kyrkogård
-  Centrum

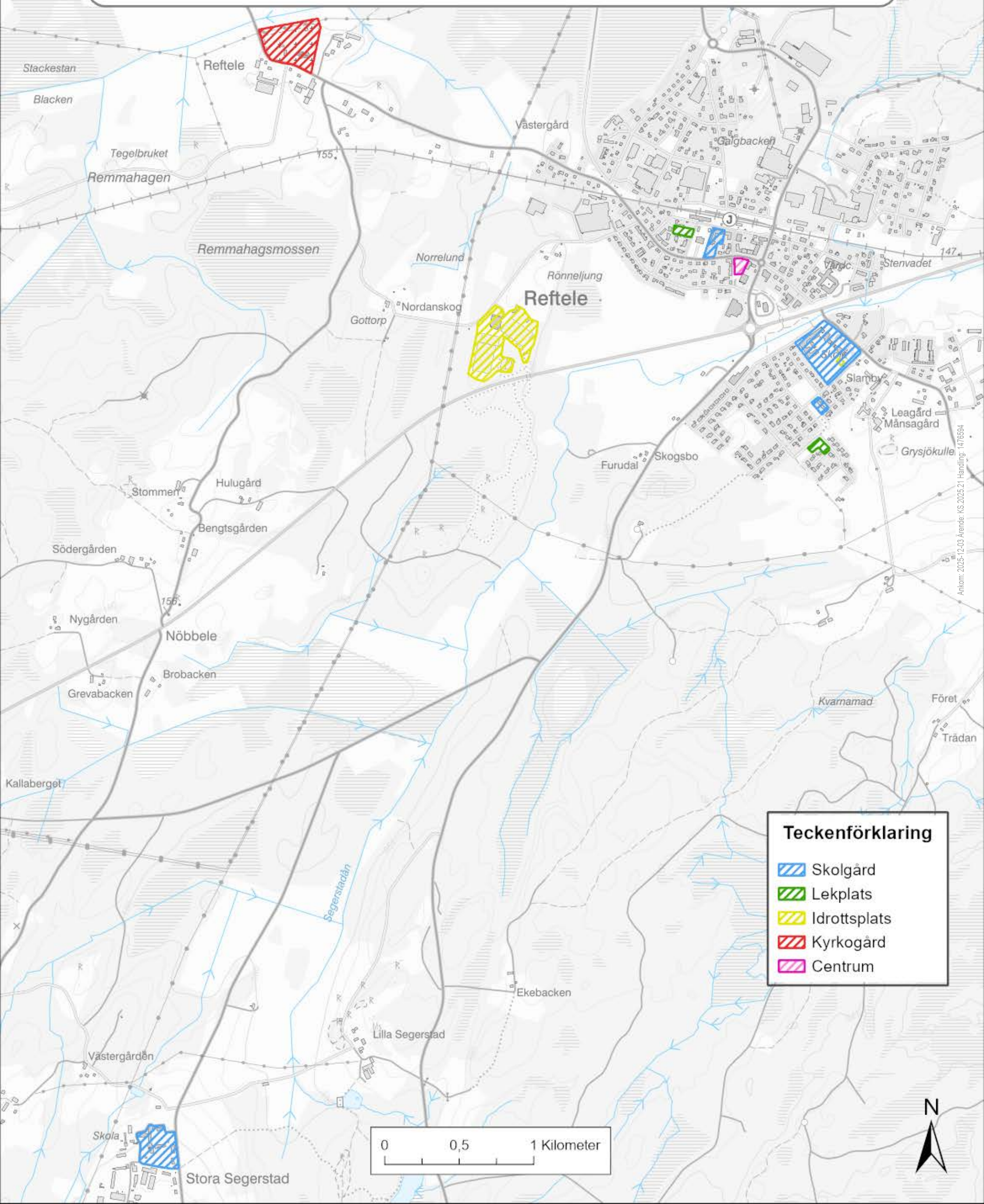


Teckenförklaring

-  Skolgård
-  Lekplats
-  Idrottsplats

Gislaveds kommuns allmänna lokala ordningsföreskrifter

Område med förbud om förtäring av alkohol och bruk av lustgas

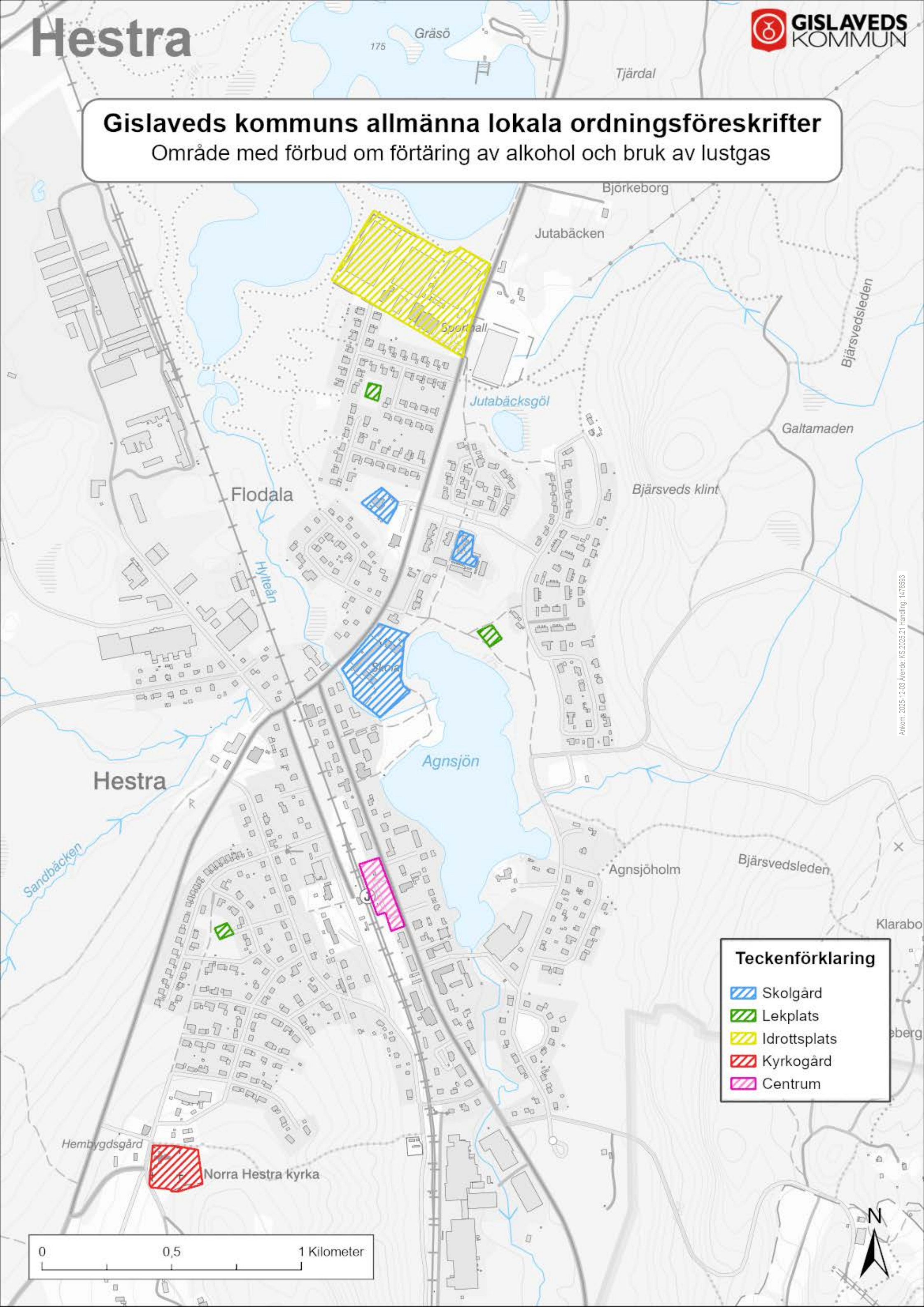


Teckenförklaring

- ▨ Skolgård
- ▨ Lekplats
- ▨ Idrottsplats
- ▨ Kyrkogård
- ▨ Centrum

Gislaveds kommuns allmänna lokala ordningsföreskrifter

Område med förbud om förtäring av alkohol och bruk av lustgas



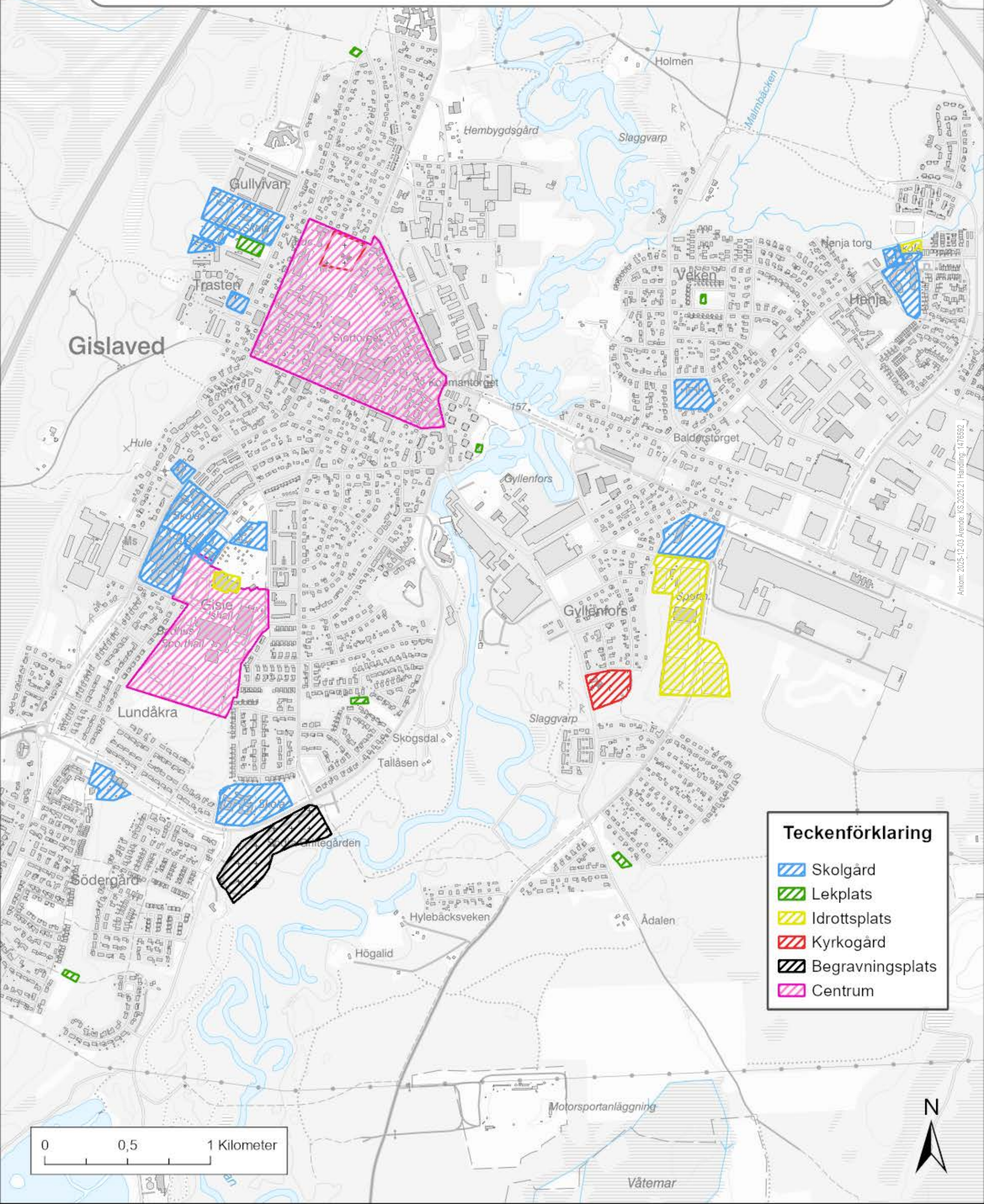
Teckenförklaring

-  Skolgård
-  Lekplats
-  Idrottsplats
-  Kyrkogård
-  Centrum

0 0,5 1 Kilometer

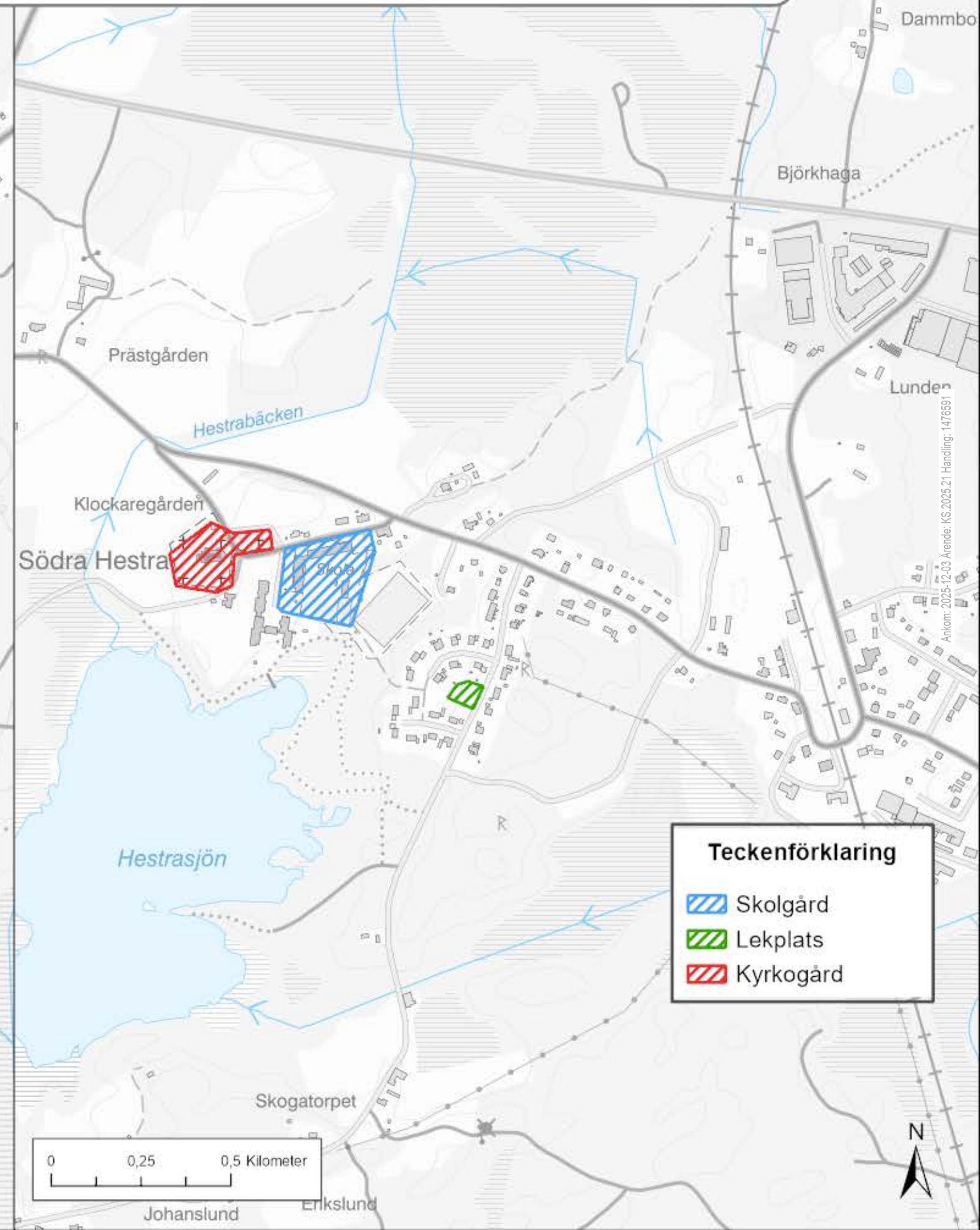
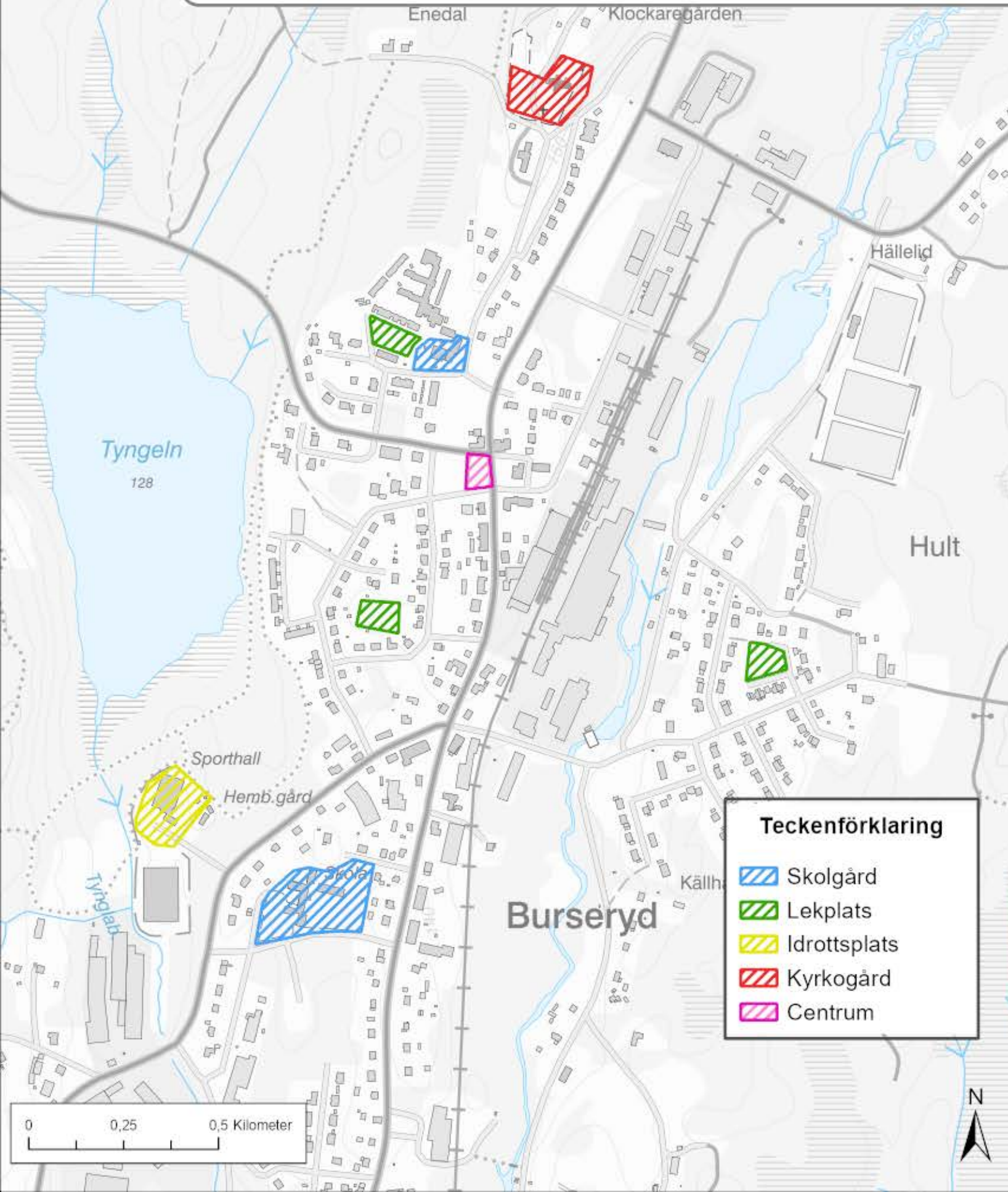
Gislaveds kommuns allmänna lokala ordningsföreskrifter

Område med förbud om förtäring av alkohol och bruk av lustgas



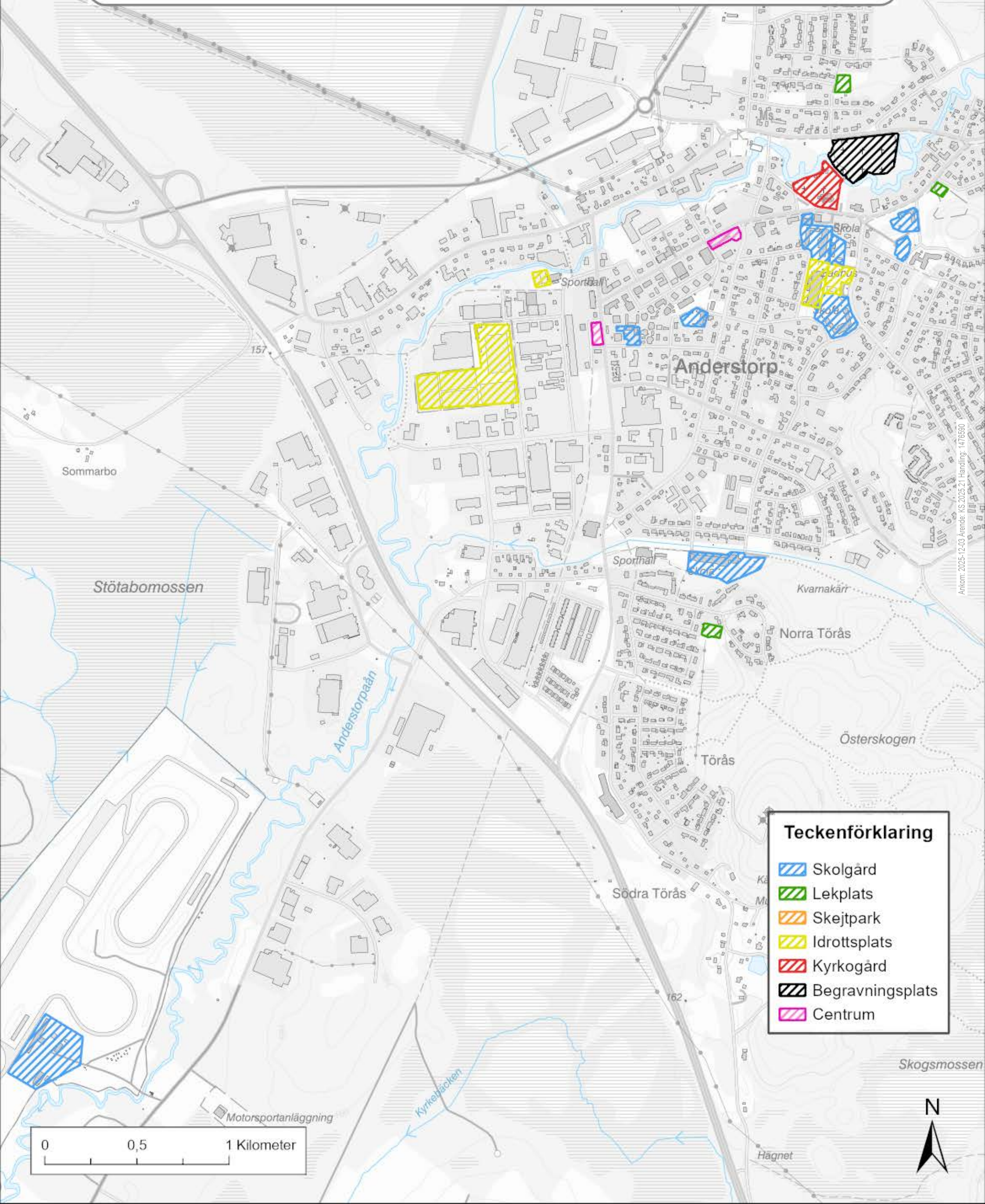
Gislaveds kommuns allmänna lokala ordningsföreskrifter

Område med förbud om förtäring av alkohol och bruk av lustgas



Gislaveds kommuns allmänna lokala ordningsföreskrifter

Område med förbud om förtäring av alkohol och bruk av lustgas



Ks §220

Dnr: PAKO.2025.4

Antal ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige inför mandatperioden 2026-2030**Beslut**

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att antalet ledamöter i kommunfullmäktige under mandatperioden 2026-2030 ska vara 49 ledamöter och att ersättare ska utses till högsta möjliga antal enligt kommunallagens och vallagens bestämmelser.

Reservationer

Jonas Ericson (M), Maria Gullberg Lorentsson (M), Anton Sjödel (M), Lenja Sharif (L), Stefan Nylén (SD), Anders Gustafsson (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för Jonas Ericsons m.fl. yrkande.

Ärendebeskrivning

Inför varje ny mandatperiod leder parlamentariska kommittén en översyn av den politiska organisationen. Ett av områdena som har utretts är antal ledamöter i kommunfullmäktige under mandatperioden 2026-2030.

Kommunfullmäktige ska enligt 5 kap 5 § kommunallagen bestämma hur många ledamöter kommunfullmäktige ska ha. Vidare anges att antalet ledamöter ska bestämmas till ett udda tal och till minst 41 ledamöter och högst 51 ledamöter i kommuner med över 16 000 till och med 24 000 röstberättigade invånare. Gislaveds kommun har per den 1 mars 2025 22 541 röstberättigade. Beslutet om antal ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige ska enligt 5 kap 7-8 §§ kommunallagen fattas före utgången av februari månad valåret och Länsstyrelsen ska genast underrättas om beslutet.

Kommunstyrelseförvaltningen har fått i uppdrag att utreda frågan. Efter genomförd utredning är kommunstyrelseförvaltningens bedömning att det inte råder några juridiska, administrativa, organisatoriska, demografiska eller demokratiska hinder att minska antal ledamöter. Kommunstyrelseförvaltningen gör bedömningen att frågan om antal ledamöter ytterst är en politisk avvägning och lämnar därför inget eget förslag till beslut utan överlämnar frågan till den politiska bedömningen.

Utredningen presenterades för parlamentariska kommittén den 13 oktober 2025. Den 28 oktober 2025 presenterades utredningen på partiernas gruppmöten. Efter gruppmötena lämnade respektive parti in sina synpunkter till presidiet som diskuterat fram förslag till beslut till parlamentariska kommitténs sammanträde den 5 november 2025.

Parlamentariska kommittén beslutade den 5 november 2025, §14, föreslå kommunfullmäktige att besluta att antalet ledamöter i kommunfullmäktige under mandatperioden 2026-2030 ska vara 49 ledamöter och att ersättare ska utses till högsta möjliga antal enligt kommunallagens och vallagens bestämmelser.

Ks §220 (forts.)

Beslutsunderlag

Presidiet i parlamentariska kommitténs förslag till beslut, daterat den 29 oktober 2025.

Utredning om antal ledamöter i kommunfullmäktige, daterad den 23 oktober 2025.

Parlamentariska kommitténs protokoll den 5 november 2025, §14.

Yrkanden

Jonas Ericson (M): Antalet ledamöter i kommunfullmäktige under mandatperioden 2026-2030 ska vara 41 ledamöter och att ersättare ska utses till högsta möjliga antal enligt kommunallagens och vallagens bestämmelser.

Stefan Nylén (SD), Anders Gustafsson (SD), Lenja Sharif (L): bifall till Jonas Ericsons (M) yrkande.

Marie Johansson (S), Charlotte Ström (WeP), Curt Vang (MiG): bifall till Parlamentariska kommitténs förslag till beslut.

Propositionsordning

Ordföranden ställer proposition på Parlamentariska kommitténs förslag till beslut mot Jonas Ericsons (M) yrkande och finner att kommunstyrelsen beslutat att bifalla Parlamentariska kommitténs förslag till beslut.

Omröstning begärs. Följande propositionsordning godkänns.

Ja-röst för bifall till Parlamentariska kommitténs förslag till beslut.

Nej-röst för bifall till Jonas Ericsons (M) yrkande.

Omröstningsresultat

Ja-röster

Marie Johansson (S)

Ylva Samuelsson (S)

Evangelos Varsamis (S)

Sandy Lind (WeP)

Charlotte Ström (WeP)

Kenneth Magnusson (C)

Curt Vang (MiG)

Kjell Örtlund (MiG)

Johnny Pettersson (MiG)

Nej-röster

Jonas Ericson (M)

Maria Gullberg Lorentsson (M)

Lenja Sharif (L)

Stefan Nylén (SD)

Anders Gustafsson (SD)

Anton Sjödel (M)

Med 9 ja-röster och 6 nej-röster har kommunstyrelsen beslutat att bifalla Parlamentariska kommitténs förslag till beslut.

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

PaKo §14

Dnr: PAKO.2025.4

Antal ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige inför mandatperioden 2026-2030**Förslag till beslut**

Parlamentariska kommittén föreslår att kommunfullmäktige beslutar att antalet ledamöter i kommunfullmäktige under mandatperioden 2026-2030 ska vara 49 ledamöter och att ersättare ska utses till högsta möjliga antal enligt kommunallagens och vallagens bestämmelser.

Ärendebeskrivning

Inför varje ny mandatperiod leder parlamentariska kommittén en översyn av den politiska organisationen. Ett av områdena som har utretts är antal ledamöter i kommunfullmäktige under mandatperioden 2026-2030.

Kommunfullmäktige ska enligt 5 kap 5 § kommunallagen bestämma hur många ledamöter kommunfullmäktige ska ha. Vidare anges att antalet ledamöter ska bestämmas till ett udda tal och till minst 41 ledamöter och högst 51 ledamöter i kommuner med över 16 000 till och med 24 000 röstberättigade invånare. Gislaveds kommun har per den 1 mars 2025 22 541 röstberättigade. Beslutet om antal ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige ska enligt 5 kap 7-8 §§ kommunallagen fattas före utgången av februari månad valåret och Länsstyrelsen ska genast underrättas om beslutet.

Kommunstyrelseförvaltningen har fått i uppdrag att utreda frågan. Efter genomförd utredning är kommunstyrelseförvaltningens bedömning att det inte råder några juridiska, administrativa, organisatoriska, demografiska eller demokratiska hinder att minska antal ledamöter. Kommunstyrelseförvaltningen gör bedömningen att frågan om antal ledamöter ytterst är en politisk avvägning och lämnar därför inget eget förslag till beslut utan överlämnar frågan till den politiska bedömningen.

Utredningen presenterades för parlamentariska kommittén den 13 oktober 2025. Den 28 oktober 2025 presenterades utredningen på partiernas gruppmöten. Efter gruppmötena lämnade respektive parti in sina synpunkter till presidiet som diskuterat fram förslag till beslut till parlamentariska kommitténs sammanträde den 5 november 2025.

Presidiets förslag till beslut är att föreslå att kommunfullmäktige beslutar att antalet ledamöter i kommunfullmäktige under mandatperioden 2026-2030 ska vara 49 ledamöter och att ersättare ska utses till högsta möjliga antal enligt kommunallagens och vallagens bestämmelser.

PaKo §14 (fortsättning).

Yrkanden

Anton Sjödel (M): att parlamentariska kommittén föreslår att kommunfullmäktige beslutar att antalet ledamöter i kommunfullmäktige under mandatperioden 2026-2030 ska vara 41 ledamöter och att ersättare ska utses till högsta möjliga antal enligt kommunallagens och vallagens bestämmelser.

Peter Gustavsson (-), Lennart Kastberg (KD), Chris Johannesson (-), Maria Gullberg Lorentsson (M): bifall till Anton Sjädelles (M) yrkande.

Marie Johansson (S), Charlotte Ström (WeP), Ronny Johansson (V), Curt Vang (MiG): bifall till presidets förslag till beslut.

Propositionsordning

Ordförande ställer proposition på presidets förslag till beslut mot Anton Sjädelles (M) yrkande och finner att parlamentariska kommittén beslutat att bifalla presidets förslag till beslut.

Omröstning begärs. Följande propositionsordning godkänns vid huvudomröstningen:

JA-röst för bifall till presidets förslag till beslut.

NEJ-röst för bifall till Anton Sjädelles (M) yrkande.

Omröstningsresultat

JA-röster

Christina Lindqvist (S)
Marie Johansson (S)
Charlotte Ström (WeP)
Ronny Johansson (V)
Curt Vang (MiG)

NEJ-röster

Anton Sjädel (M)
Maria Gullberg Lorentsson (M)
Peter Gustavsson (-)
Chris Johannesson (-)
Lennart Kastberg (KD)

Med 5 JA-röster och 5 NEJ-röster där ordförande utslagsröst är JA har parlamentariska kommittén beslutat att bifalla presidets förslag till beslut.

Beslutsunderlag

Presidiet i parlamentariska kommitténs förslag till beslut daterad den 29 oktober 2025

Utredning antal ledamöter och ersättare i KF 2026-2030

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

2025-10-29
Dnr: PAKO.2025.4

Antal ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige inför mandatperioden 2026-2030

Presidiet i parlamentariska kommitténs förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att antalet ledamöter i kommunfullmäktige s under mandatperioden 2026-2030 ska vara 49 ledamöter och att ersättare ska utses till högsta möjliga antal enligt kommunallagens och vallagens bestämmelser.

Ärendebeskrivning

Inför varje ny mandatperiod leder parlamentariska kommittén en översyn av den politiska organisationen.

Kommunfullmäktige ska enligt 5 kap 5 § kommunallagen bestämma hur många ledamöter kommunfullmäktige ska ha. Vidare anges att antalet ledamöter ska bestämmas till ett udda tal och till minst 41 ledamöter i kommuner med över 16 000 till och med 24 000 röstberättigade invånare enligt kommunallagen. Gislaveds kommun har per den 1 mars 2025 22 541 röstberättigade. Beslutet om antal ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige ska enligt 5 kap 7-8 §§ kommunallagen fattas före utgången av februari månad valåret och Länsstyrelsen ska genast underrättas om beslutet.

Kommunstyrelseförvaltningen fick i uppdrag att utreda frågan. Efter genomförd utredning är kommunstyrelseförvaltningens bedömning att det inte råder några juridiska, administrativa, organisatoriska, demografiska eller demokratiska hinder att minska antal ledamöter. Kommunstyrelseförvaltningen gör bedömningen att frågan om antal ledamöter ytterst är en politisk avvägning och lämnar därför inget eget förslag till beslut utan överlämnar frågan till den politiska bedömningen.

Utredningen presenterades för parlamentariska kommittén den 13 oktober 2025. Den 28 oktober 2025 presenterades utredningen på partiernas gruppmöten. Efter gruppmötena lämnade respektive parti in sina synpunkter till presidiet som diskuterat fram förslag till beslut till parlamentariska kommitténs sammanträde den 5 november 2025.

Beslutsunderlag

Utredning antal ledamöter och ersättare i KF 2026-2030

Beslutet skickas till:

Kommunfullmäktige

Utredning om antal ledamöter i Kommunfullmäktige

Innehållsförteckning

Bakgrund	3
Vad säger lagstiftningen?	3
Definition av demokrati.....	4
Rollen som förtroendevald ledamot i fullmäktige.....	4
Läget i Gislaveds kommun	5
Metod.....	7
Omvärldsbevakning	7
Intervjuer och diskussionsforum	7
Kostnadsberäkningar.....	7
Risker och fördelar enligt proposition vital kommunal demokrati	8
Omvärldsbevakning.....	9
Antal mandat i olika kommuner	9
Invånare per förtroendevald och folkvald 2023-2026	10
Konsekvenser för partiernas mandatfördelning.....	12
Kostnader för kommunfullmäktiges sammanträde.....	13
Kostnadsfördelning för kommunfullmäktige år 2024.....	13
Effekter på arvodeskostnader	14
Effekt på det mandatbundna partistödet.....	15
Sammanfattning gällande ekonomiska konsekvenser	16
Sammanställning av intervjuer	17
Påverkan på ekonomin.....	17
Påverkan på rekrytering av ledamöter	17
Påverkan på representativitet.....	18
Risk att mindre partier inte får mandat i kommunfullmäktige.....	19
Risk för jävssituationer	19
Påverkan av arbetsmiljön och arbetsbelastning.....	20
Påverkan på debatter	20
Påverkan på medborgarnas inflytande och kontakt med politiker.....	21
Påverkan på allmänhetens upplevelser	22
Påverkan på forum för medborgarinflytande vid eventuell minskning	22
Kommunstyrelseförvaltningens ställningstagande	23

Bakgrund

Kommunfullmäktiges fasta beredning, parlamentariska kommittén, ska inför varje ny mandatperiod göra en översyn av nuvarande nämndsorganisation och eventuellt föreslå förändringar till kommunfullmäktige.

Under parlamentariska kommitténs första sammanträde 2025 fick samtliga partier i uppdrag att inkomma med område de ville ha belysta i översynen vad gäller fokusområde I (den politiska organisationen). Vid parlamentariska kommitténs sammanträde den 7 maj 2025 beslutades om ett förtydligande av uppdraget.

Kommunstyrelseförvaltningen gavs i uppdrag att med utgångspunkt i en omvärldsbevakning visa på alternativa lösningar för att effektivisera de politiska arbetsformerna i sammansättning, ersättarnas tjänstgöring, inkallande av ersättare m.m. Syftet är att säkerställa det i grunden demokratiska perspektivet att möjliggöra inkluderande och hållbara politiska uppdrag samt underlätta rekrytering till dessa. Samtidigt ska det påvisas hur de alternativa lösningarna kan bidra till att hushålla med kommunens ekonomi.

Ett av områdena som ska belysas är antal ledamöter i kommunfullmäktige.

Vad säger lagstiftningen?

Gällande antal ledamöter i kommunfullmäktige

Enligt kommunallagen 5 kap. 5 § ska en kommun med 16 000 röstberättigade upp till 24 000 röstberättigade ha minst 41 ledamöter och högst 51 ledamöter. Beslutet ska fattas före utgången av februari månad valåret och Länsstyrelsen ska genast underrättas om beslutet.

Gällande ersättare i kommunfullmäktige

Enligt kommunallagen 5 kap 8 § ska det för ledamöter i kommunfullmäktige finnas ersättare. Det är kommunfullmäktige som beslutar om hur många ersättarna ska vara. Antalet ska utgöra en viss andel, dock högst hälften, av det antal platser som varje parti får i fullmäktige. Beslutet ska fattas före utgången av februari månad valåret och Länsstyrelsen ska genast underrättas om beslutet.

Gällande mandatfördelning

Enligt vallagen 14 kap. 6 § ska mandatet i kommunfullmäktige i en kommun som är en enda valkrets fördelas mellan partier som fått minst 2 % av rösterna i kommunen.

Definition av demokrati

På Sveriges riksdags webbplats beskrivs vad demokrati är.¹ Demokrati betyder ungefär folkstyre eller folkmakt. En grundtanke med demokrati är att den som är medborgare eller bor i ett land ska ha möjlighet att vara med och tycka till om hur länder ska styras, till exempel genom regelbundna val.

Demokratier kan fungera på olika sätt och demokratiska länder har valt olika sätt att ordna hur länder styrs. De allra flesta demokratiska länder har så kallad representativ demokrati, inklusive Sverige. Det innebär att invånarna i regelbundna val väljer politiker som representerar dem och styr landet. När invånare får vara med och besluta om en särskild fråga, till exempel i en folkomröstning, kallas det direkt demokrati.

Rollen som förtroendevald ledamot i fullmäktige

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har i flera skrifter definierat och förklarat rollen som förtroendevald. I det här avsnittet används informationen som SKR ger som utbildning till förtroendevalda.²

SKR ger en förklaring på skillnaden mellan folkvald och förtroendevald. Folkvald är den ledamot eller ersättare i fullmäktige i en kommun som väljs direkt av dem som har rösträtt i kommunen. Förtroendevald är ett samlingsbegrepp som inkluderar de folkvalda i fullmäktige, men som även innefattar indirekt valda ledamöter i styrelse och nämnder. Dessa väljs av de folkvalda i fullmäktige, och alltså inte direkt av medborgarna. Som ledamot i styrelse och nämnd kan du också sitta i fullmäktige, men det är inget krav.

SKR beskriver vidare att man i rollen som förtroendevald har ett helhetsansvar. Det innebär att gå från att enbart företräda sitt parti, sin politik, agenda, sina väljare eller medlemmar, till att företräda och representera alla medborgare som bor och verkar i kommunen. När man blivit invald i fullmäktige har man getts ett mandat och förtroende att företräda kommunen som organisation och vara ansiktet utåt mot medborgarna som man företräder.

SKR beskriver att sammanträdena för kommunfullmäktige är ett offentligt forum för att lyfta fram olika politiska idéer och argument. Samtidigt som det är viktigt att göra olikheter synliga och tydliga inför

¹ [Vad är demokrati? | Sveriges riksdag](#)

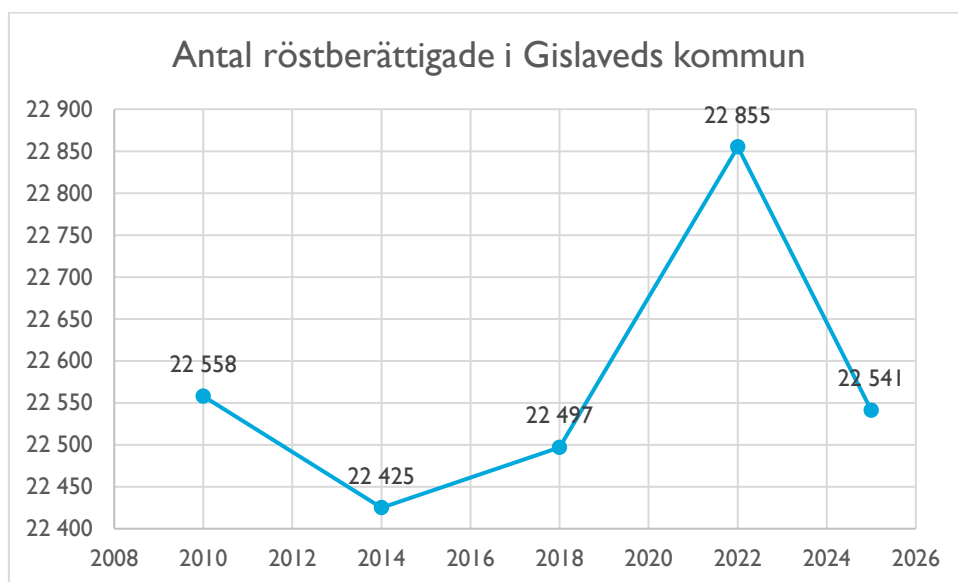
² [Start | Förtroendevald i fullmäktige - SKR](#)

medborgare, behöver ledamöter i fullmäktige också se sig som ett kollektiv tillsammans med övriga förtroendevalda, för att företräda alla medborgares behov. SKR förklarar att det är viktigt att medborgare ska känna att deras röster blir hörda, genom insyn i hur debatten förs och hur de folkvalda agerar. I fullmäktige lyfts därmed frågor och beslut som gör att medborgare känner sig väl representerade, vilket innebär att man som folkvald behöver kunskap om deras liv, intressen, behov och synpunkter. I fullmäktige ska ledamöter kunna vara ombud för samtliga medborgare. Som ledamot förväntas man vara tillgänglig för medborgare och kunna fånga upp deras behov och förutsättningar, detta sker på olika sätt, bland annat inom partiets organisation och genom medborgardialog i kommunen.

Läget i Gislaveds kommun

Gislaveds kommun har sedan valet 2010 legat stabilt runt 22 400-22 500 röstberättigade, förutom vid valet 2022 då Gislaveds kommun hade 22 855 röstberättigade.

Inför varje nytt val skickar länsstyrelsen ut statistik den 1 mars året innan valåret. Enligt den statistik som skickats ut för i år beräknas Gislaveds kommun ha 22 541 röstberättigade inför valet 2026.



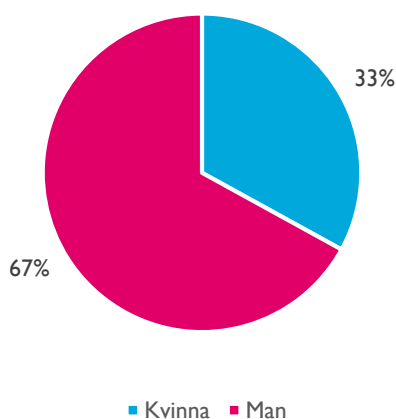
Den 28 oktober 2021 KF§142 beslutade kommunfullmäktige att fullmäktige ska bestå av 49 ledamöter vid valet 2022. Kommunfullmäktige beslutade också att ersättare ska utses till högsta möjliga antal enligt kommunallagens och vallagens bestämmelser. Eftersom det i förväg innan

valet inte går att veta hur många partier som har ett, två eller flera mandat uttrycks beslutet om ersättare som en princip.

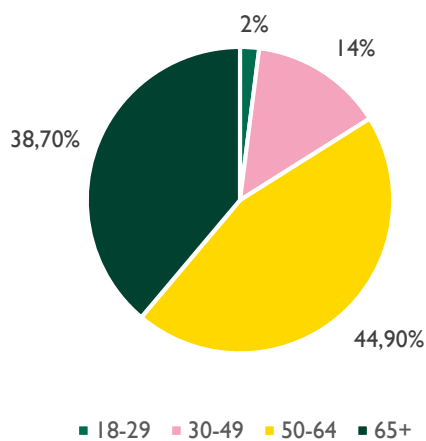
För mandatperioden 2023-2026 har kommunfullmäktige 30 ersättare.

Fördelningen av representationen av folkvalda ledamöter i kommunfullmäktige (aktiva oktober 2025) ser ut enligt tabellen nedan:

Folkvalda ledamöter i KF fördelat på kön



Folkvalda ledamöter i KF fördelat på ålder



Metod

Omvärldsbevakning

Jämförelse av antal ledamöter samt invånare per politiker med kommuner inom spannet mellan 16 000–24 000 röstberättigade, totalt 34 kommuner. Det har också tagits fram statistik från Kolada, (databas för att stödja kommuner med analys, jämförelser och uppföljning), Troman och valmyndighetens statistik.

Intervjuer och diskussionsforum

Intervjuer har genomförts tillsammans med gruppleadare för respektive parti. Intervjufrågorna har varit utformade efter de risker och fördelar som presenterades i propositionen Vital demokrati. I en sammanställning har ett aktivt val gjorts att inte nämna varken namn eller partitillhörighet och är därför presenterade som "II-9" (Intervjuperson I-9).

Utöver intervjuer har interna diskussioner skett i forum med arbetsgruppen samt tillsammans med nämnd- och ärendehanteringsenheten.

Kostnadsberäkningar

För att få fram ekonomiska konsekvenser har ekonmienheten på kommunstyrelseförvaltningen tagit fram kostnadsberäkningar av antal ledamöter i fullmäktige.

Risker och fördelar enligt proposition vital kommunal demokrati

Vid en lagändring om att sänka minsta antal ledamöter i fullmäktige listades risker och fördelar i regeringens proposition, vital kommunal demokrati (prop. 2013/14:5). Lagändringen gällde att sänka minsta antal tillåtna antal ledamöter i fullmäktige från 31 till 21 i de kommunerna med mindre än 8 000 röstberättigade, och minst 31 ledamöter i kommuner mellan 8 000–16 000 röstberättigade

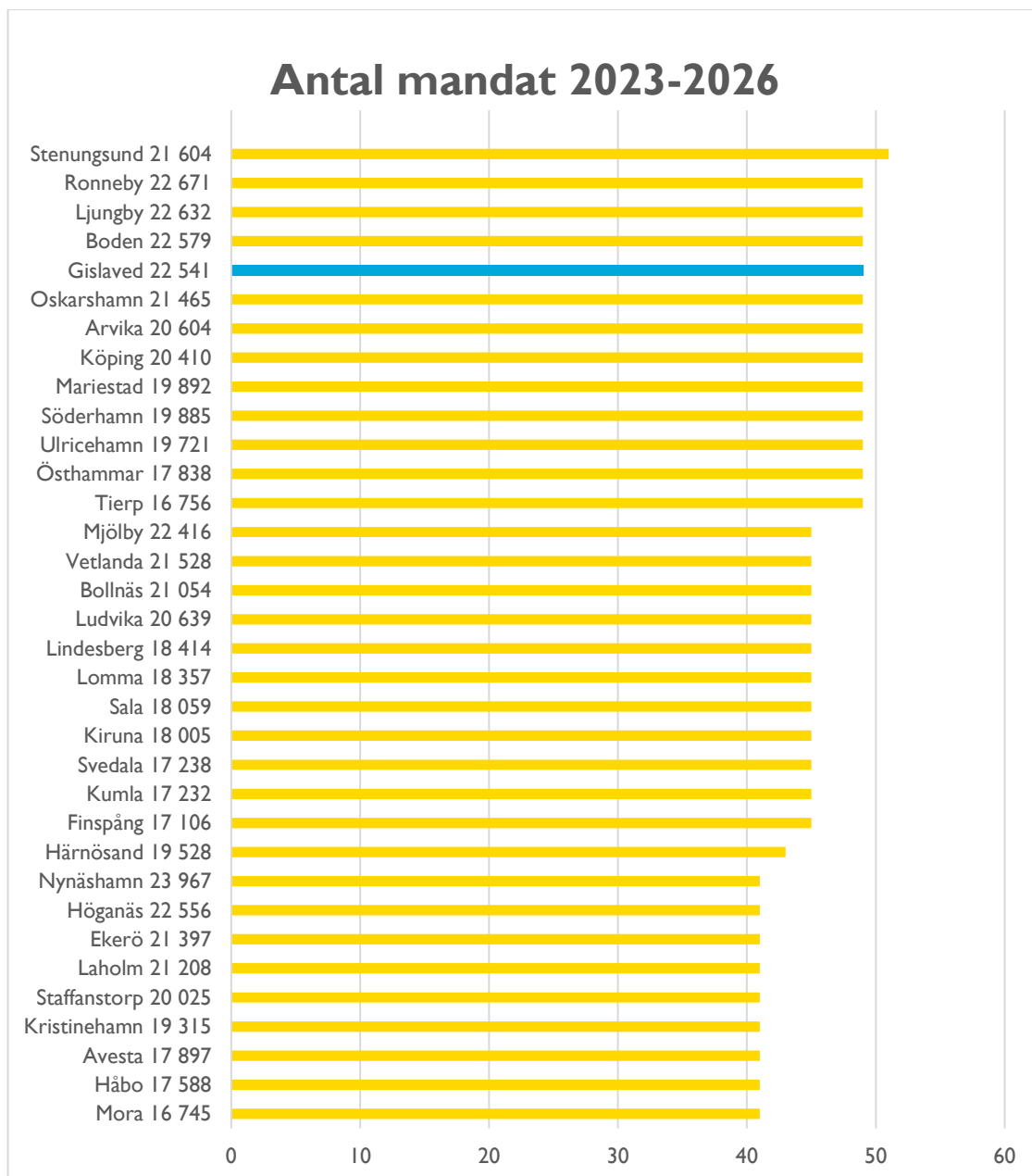
Risker	Fördelar
Det kan leda till försämrad representativitet på grund av att antalet ledamöter minskar	Det skulle underlätta för de, företrädesvis mindre, kommuner där partier har svårt att fylla sina listor och fullmäktigeledamöter hoppar av sina uppdrag.
Det blir i princip persongemenskap mellan styrelse och fullmäktige om man minskar antalet ledamöter i fullmäktige alltför mycket	Ett minskat fullmäktige kan innebära att fler ledamöter ges utrymme att vara aktiva i till exempel debatter, vilket också skulle kunna bidra till en viss vitalisering av fullmäktige
De förtroendevaldas kontaktyta med medborgarna minskar i takt med antalet, eftersom det helt enkelt blir färre politiker som kan ha sådana kontakter	Med ett mindre fullmäktige kan den enskilde ledamoten bli mer känd i kommunen och uppdraget bli tydligare för medborgarna.

Omvärldsbevakning

Antal mandat i olika kommuner

Inom spannet mellan 16 000-24 000 röstberättigade finns 34 kommuner, se nedan diagram:

- 9 kommuner har 41 ledamöter
- 1 kommun har 43 ledamöter
- 11 kommuner har 45 ledamöter
- 12 kommuner har 49 ledamöter (Gislaved, med blå färgmarkering)
- 1 kommun har 51 ledamöter

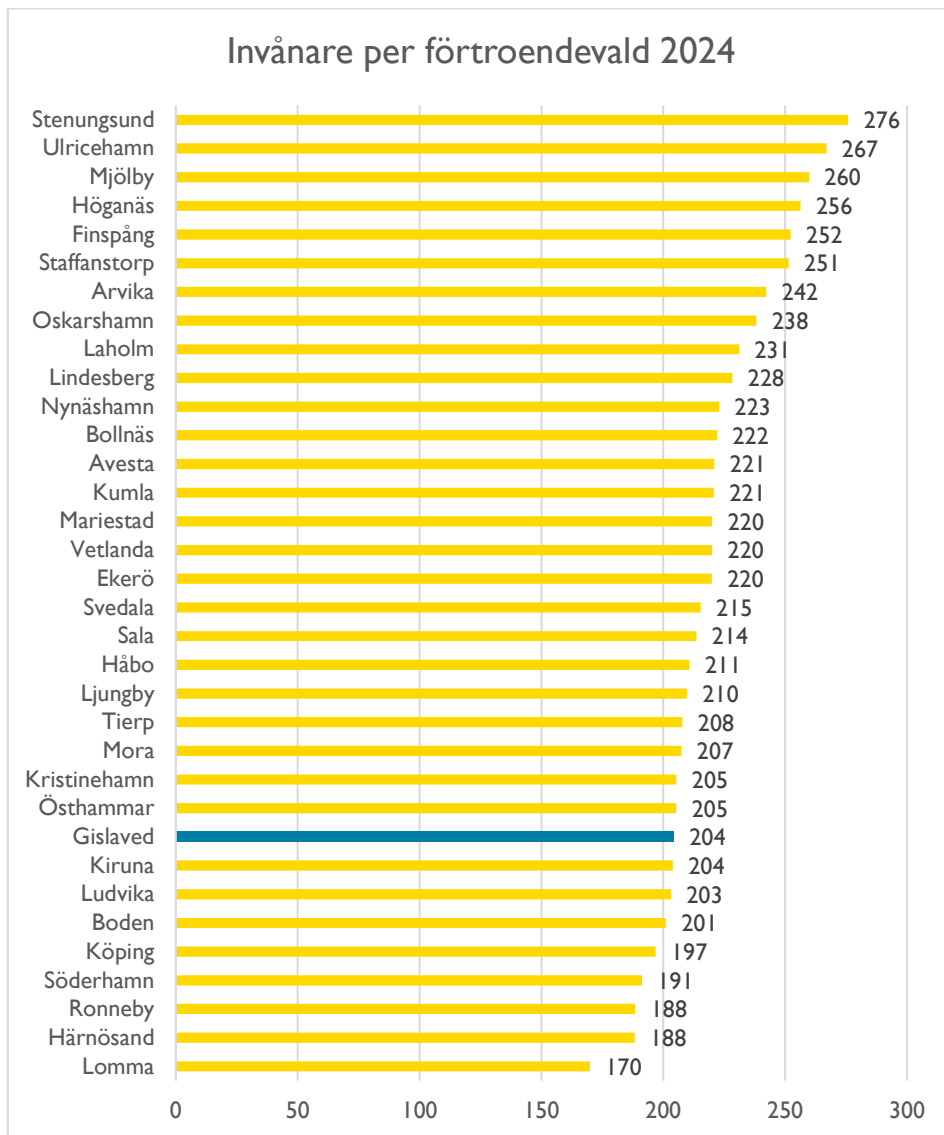


Källa: Valmyndighetens utskick angående antal röstberättigade per valdistrikt per 1 mars 2025 samt antal mandat 2022.

Invånare per förtroendevald och folkvald 2023-2026

Invånare per förtroendevald

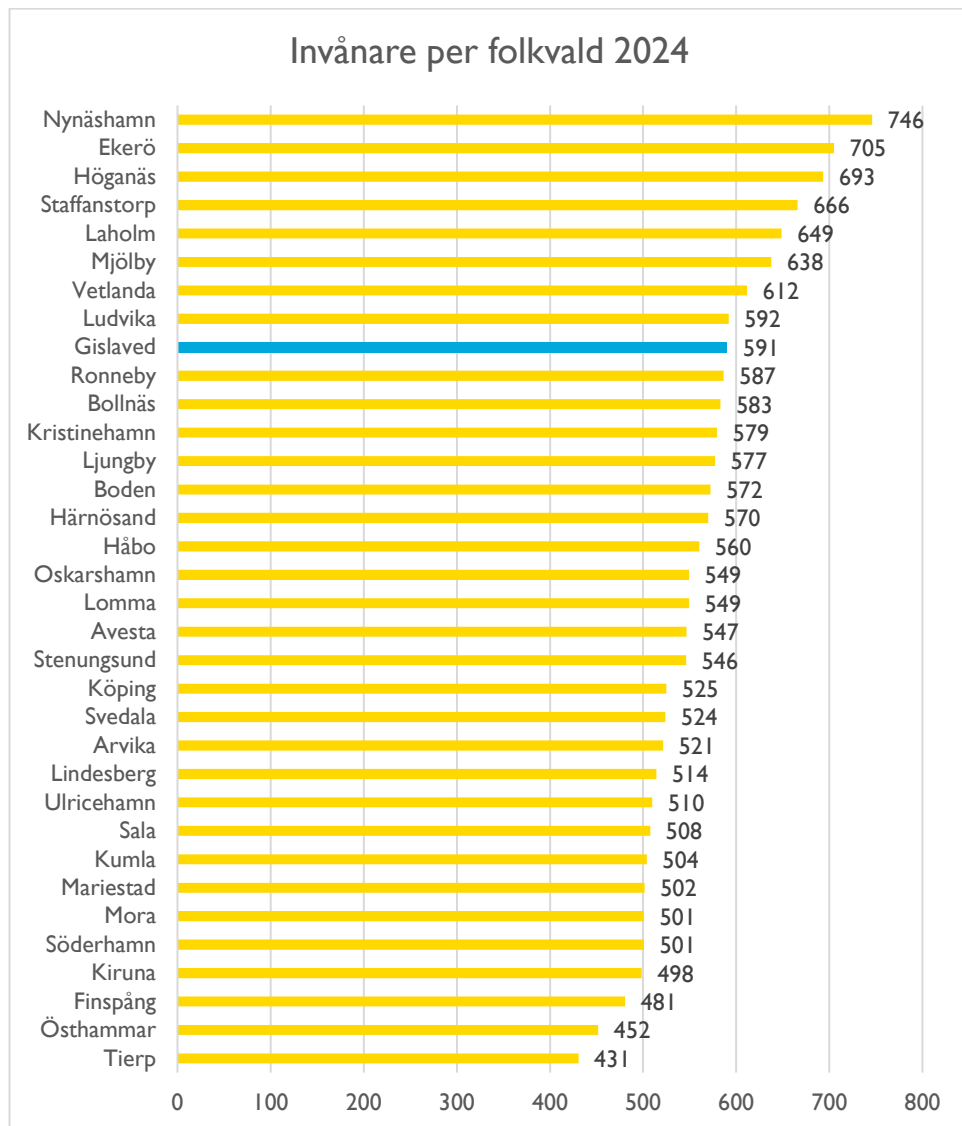
Gislaveds kommun ligger under medel vad gäller antal invånare per förtroendevald i jämförelse med övriga kommuner, se nedan diagram (Gislaved har blå färgmarkering).



Källa: Kolada. Antal invånare totalt 31/12 år i kommunen dividerat med antal förtroendevalda i kommunen. Med förtroendevalda avses ledamöter och ersättare i fullmäktige, nämnder och fullmäktigeberedningar samt revisorer.

Invånare per förtroendevald

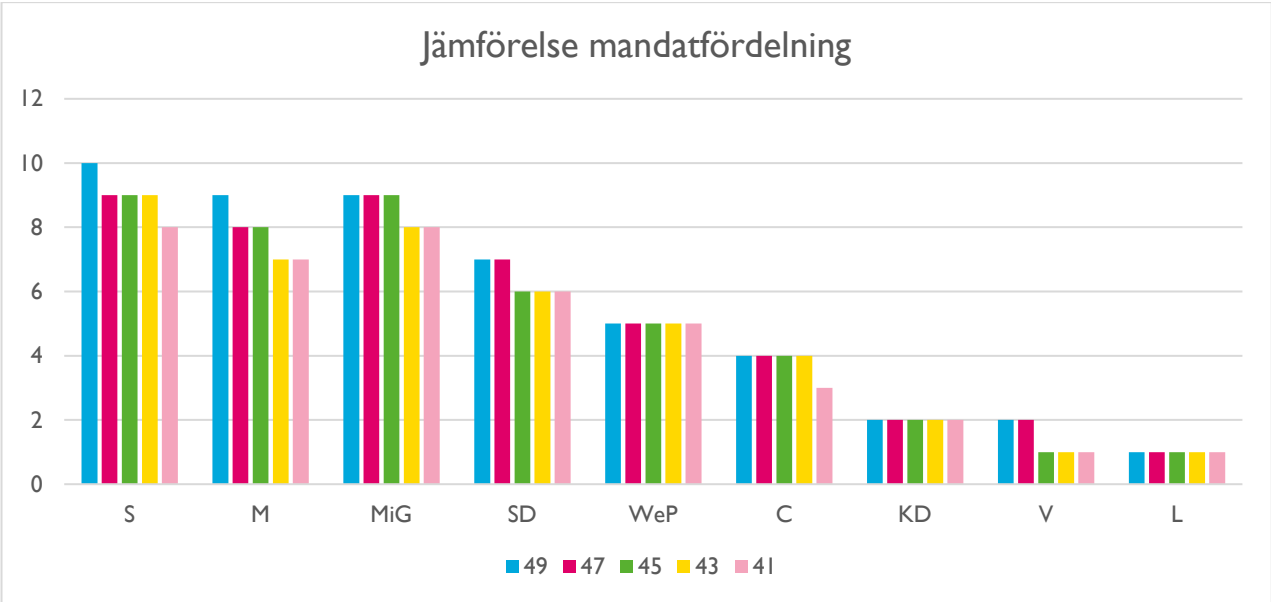
Gislaveds kommun ligger över medel vad gäller antal invånare per folkvald i jämförelse med övriga kommuner, se nedan diagram (Gislaved har blå färgmarkering).



Källa: Statistiska centralbyrån. Antal invånare totalt 31/12 i år i kommunen dividerat med antal folkvalda i kommunen. Med folkvalda menas direkt valda ledamöter i valet 2022, utan ersättare medräknade.

Konsekvenser för partiernas mandatfördelning

Genom valmyndighetens valsimulator har konsekvenserna av mandatfördelningarna räknats ut baserat på valresultatet 2022 för att få en bild av hur det hade påverkat mandatfördelningen om ändringen hade gjorts inför innevarande mandatperiod.



ANTAL LEDAMÖTER	S	M	MIG	SD	WEP	C	KD	V	L
41	8	7	8	6	5	3	2	1	1
43	9	7	8	6	5	4	2	1	1
45	9	8	9	6	5	4	2	1	1
47	9	8	9	7	5	4	2	2	1
49	10	9	9	7	5	4	2	2	1

Källa: Valmyndighetens valsimulator.

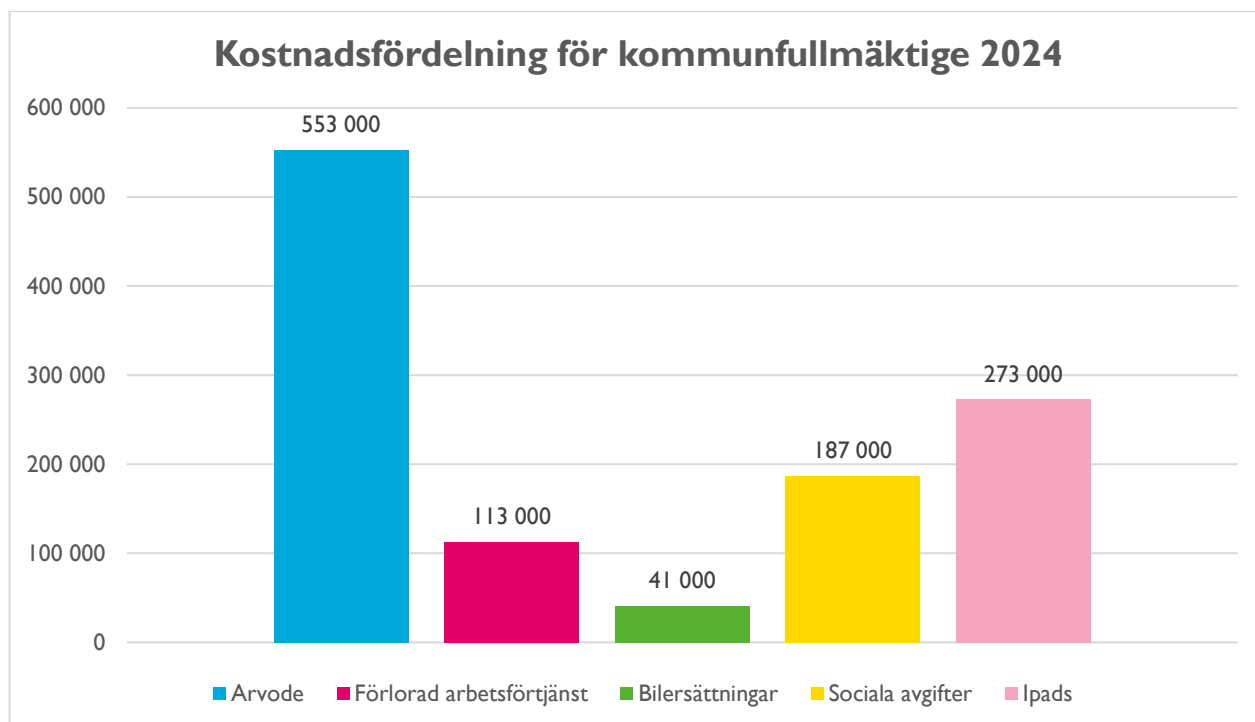
Kostnader för kommunfullmäktiges sammanträde

Vad gäller de ekonomiska beräkningar från 2024 redovisas inte kostnader som inte ger någon påverkan på minskning av antal ledamöter, såsom kostnader för demokratiberedning och parlamentariska kommittén, lokalkostnader, mediakostnader och administrativa kostnader. Den totala kostnaden för kommunfullmäktiges sammanträden är således högre än vad som presenteras i den här rapporten.

Den enda kostnaden där man kan se en sanningsenlig bild av effekten av en minskning av antalet ledamöter i fullmäktige är arvodeskostnaderna och partistödet som är mandatbundet. Den faktiska effekten påverkas av flera faktorer som inte går att ge en rättvis bild av. Detta eftersom kostnader för kommunfullmäktiges sammanträden påverkas olika beroende på antal ledamöter och ersättare som pendlar, förlorad arbetsförtjänst, etc. Det kan således se väldigt olika ut, beroende på vilka ledamöter och ersättare som blir invalda i kommunfullmäktige.

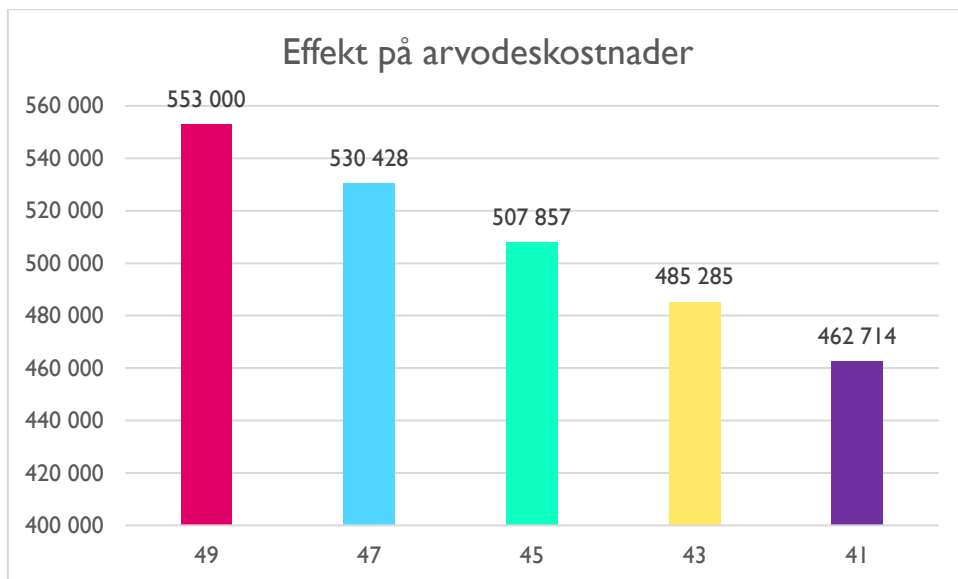
Kostnadsfördelning för kommunfullmäktige år 2024

Nedan konton påverkas av en minskning av antal ledamöter i kommunfullmäktige.



Effekter på arvodeskostnader

I tabellen nedan redovisas arvoden för första timmen samt arvode för efterföljande timmar för sammanträden med fullmäktige, samt de fasta arvoden för ordförande och vice ordförandena för 2024. De i kommunalråden som ej har rätt till ersättningarna vid kommunfullmäktiges sammanträden inklusive förrättningar i anslutning till kommunfullmäktiges verksamhet enligt reglerna för ersättning till förtroendevalda är inte medräknade.

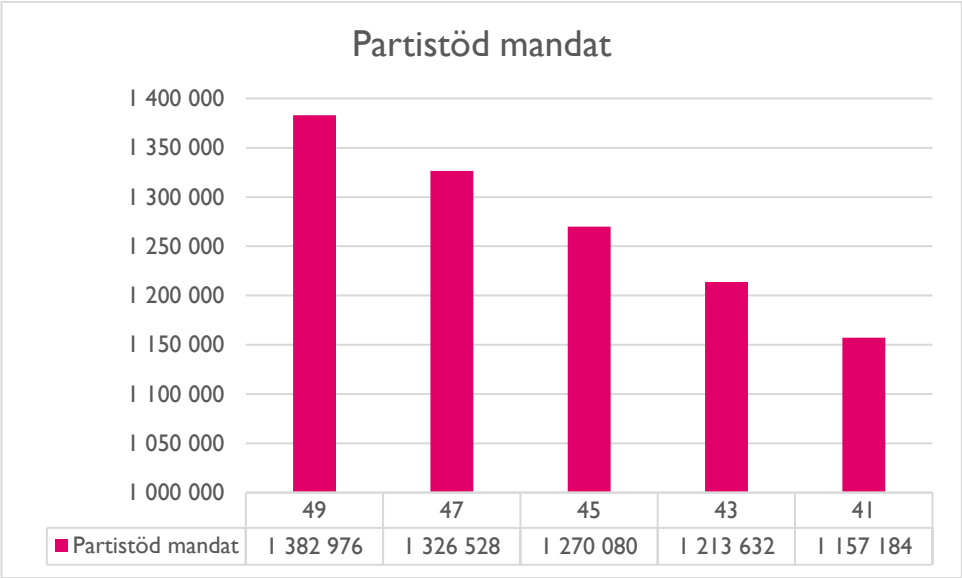


Effekten av minskningen av arvodeskostnader (baserat på siffror från 2024) är:

ANTAL LEDAMÖTER	EFFEKT
49 LEDAMÖTER	0 kronor
47 LEDAMÖTER	-22 572 kronor
45 LEDAMÖTER	-45 143 kronor
43 LEDAMÖTER	-67 715 kronor
41 LEDAMÖTER	-90 286 kronor

Effekt på det mandatbundna partistödet

Det mandatbundna partistödet uppgår för år 2025 till 28 224 kronor per mandat. Vid en minskning av antalet mandat blir effekten enligt nedanstående tabell:



ANTAL MANDAT	PARTISTÖD MANDAT
49 LEDAMÖTER	0 kronor
47 LEDAMÖTER	-56 448 kronor
45 LEDAMÖTER	-112 896 kronor
43 LEDAMÖTER	-169 344 kronor
41 LEDAMÖTER	-225 792 kronor

Sammanfattning gällande ekonomiska konsekvenser

Den totala effekten går inte att ge en rättvisande bild av, eftersom kostnader för kommunfullmäktiges sammanträden påverkas av vilka ledamöter och ersättare som blir invalda till kommunfullmäktige. Kostnaderna är dessutom beroende av hur många som pendlar och får ersättning för förlorad arbetsförtjänst. Det kan teoretiskt leda till att kostnaderna för dessa konton förblir oförändrade, eller högre, även vid en minskning av antalet ledamöter. Tilläggas kan att kostnaderna blir ännu högre om antal ledamöter förblir detsamma.

Den totala effekten av minskningen på arvodeskostnader och minskning av utbetalning av partistöd framgår av tabellen nedan:

ANTAL LEDAMÖTER	TOTALT
49	0 kronor
47	-79 020 kronor
45	-158 039 kronor
43	-237 059 kronor
41	-316 078 kronor

Sammanställning av intervjuer

Påverkan på ekonomin

Majoriteten av de intervjuade (I1, I2, I3, I4, I5, I6, I7 och I8) lyfter den ekonomiska besparingen som en fördel med att minska antal ledamöter i kommunfullmäktige. Resonemanget kring detta skiljer sig dock åt. I3 och I4 ser enbart en ekonomisk fördel, där I3 lyfter att det finns andra sätt att styra kostnaderna för politiken, exempelvis genom arvoden och partistöd. I2 och I5 instämmer i att kostnaden är den största vinsten, men menar att längden på sammanträdena inte skulle påverkas eftersom det ändå är samma 10-15 personer som deltar i debatten. Att det är ett fåtal ledamöter som deltar i debatter under kommunfullmäktiges sammanträden bekräftas av samtliga intervjupersoner.

I6 lyfter att det finns en symbolisk betydelse i att politiker också bidrar till besparingar, särskilt i tider då andra kommunala verksamheter tvingas dra ner. Detta särskilt eftersom det enligt I6 inte finns någon demokratisk påverkan eller andra risker att minska antal ledamöter. I7 lyfter liknande tankar och menar också att antalet ledamöter bör spegla den faktiska rekryteringsbasen. I8 fokuserar på kostnader kopplade till obekväma arbetstider och menar att en minskning av ledamöter skulle ge en ekonomisk effekt.

I kontrast till övriga intervjupersoner ser I9 inga ekonomiska fördelar med att minska antal ledamöter och menar att den ekonomiska besparingen som blir av att minska antal ledamöter inte är värt det.

Påverkan på rekrytering av ledamöter

Majoriteten av intervjupersonerna (I1, I5, I6, I7 och I9) uppger att de inte har några större svårigheter med att fylla sina listor inför val. Medan I1 och I5 uttrycker detta tydligt, påpekar däremot I6 och I7 att även om listorna går att fylla, är det svårare att få rätt kompetens och engagemang. I6 lyfter särskilt utmaningen med att hitta personer som är villiga att ta ansvar under hela mandatperioden och att det finns svårigheter med att rekrytera engagerade personer till politiska uppdrag.

I7 lyfter att det är svårt att rekrytera personer med rätt kompetens och att få fram den bredd man eftersträvar. I7 menar att konkurrens kan vara bra och att färre platser kan leda till att mer engagerade och kompetenta personer får uppdrag. Hen ser det som en möjlighet att vitalisera partiarbetet och skapa mer sammansvetsade grupper. I7 anser också att en minskning av antal ledamöter ökar möjligheten att rekrytera engagerade personer till uppdrag och kan minska antal avhopp. I1 påpekar att det finns

många ledamöter som inte är aktiva under sammanträdena, och att en minskning sannolikt skulle ske bland de minst engagerade.

I2 och I4 beskriver en ökande svårighet över tid att hitta ledamöter som vill engagera sig politiskt. I2 menar att det blir svårare för varje val att hitta personer, även om det i dagsläget inte är ett akut problem. I4 uttrycker oro inför kommande val och är osäker på om det kommer att finnas tillräckligt.

I3 lyfter särskilt att mindre partier med färre medlemmar har större utmaningar. Hen beskriver att det finns risker att personer längre ner på listan ibland tackar ja med antagandet att de ändå inte kommer in, dock betonar hen att intresset för politik också kan växa under tiden. I3 betonar också att färre platser kan göra det svårare för yngre personer att ta sig in, då mer etablerade politiker tenderar att få de tillgängliga platserna. I8 är osäker på hur det kommer att gå och har ännu inte ett klart resultat.

I5 tror att en minskning av antal ledamöter kan innebära att tillgängligheten att få uppdrag minskar, har man få uppdrag att fördela så blir det inskränkt och då blir det inte så lätt att komma in utifrån. I9 resonerar på liknande sätt och anser att ju färre man har att fördela uppdrag på, desto tyngre blir de politiska uppdragen vilket kan försvåra att rekrytera ledamöter, särskilt unga och medelålders som har barn och arbete och mindre tid att avsätta för politiska uppdrag. Hen menar att fler ledamöter gör det lättare att fördela uppdragen.

Majoriteten av intervjupersonerna anser att antalet ledamöter i fullmäktige inte har någon direkt påverkan på att ledamöter hoppar av sina uppdrag under mandatperioden. I1, I2, I3, I4, I5, I6 och I8 är samstämmiga i att avhopp oftast beror på orsaker såsom oenighet inom partiet, sjukdom, flytt eller livssituationer, snarare än strukturella faktorer som antalet mandat. I3 och I5 betonar att även om det blir färre personer som kan hoppa av vid ett minskat antal ledamöter, så förändras inte orsakerna bakom avhoppet. I7 lyfter också att det är en ständig utmaning att behålla unga ledamöter, då de ofta rör sig mer och har andra livsförutsättningar – men att det är viktigt att ge dem uppdrag ändå, även om de inte sitter hela mandatperioden.

Påverkan på representativitet

Flera av intervjupersonerna (I1, I4, I6 och I9) lyfter att representationen gentemot befolkningen kopplat till den geografiska spridningen riskerar att påverkas. I1 lyfter att färre mandat kan innebära mindre geografisk spridning, vilket är problematiskt i en kommun som Gislaved med många orter och landsbygdsområden. Samtidigt påpekar hen att bred förankring sker inom partierna, och att fler mandat inte automatiskt innebär bättre geografisk representation. Även I4 och I6 lyfter den geografiska spridningen som en risk som kan inträffa vid en minskning, men att det kan vara svårt att styra

det. I6 lyfter att det beror på vilket arbetssätt man har inom partiet. Om alla i partiet får komma till tals och har rösträtt så finns det inga demokratiska risker. Hen påpekar att i partier där endast folkvalda har rösträtt har det påverkan. I7 ser inte heller några risker med att representativiteten påverkas, utan att det handlar om hur man arbetar och fördelar arbetet inom partiet. En minskning innebär att flertal partier får minskat antal mandat, vilket inte slår så hårt på respektive parti. Även I8 resonerar liknande och talar om att det inte är den enskilda ledamoten som medborgare träffar, utan partiet och inom partiet finns det mer representation.

I9 ser stora risker med att minska antal ledamöter kopplat till representation gentemot befolkningen, särskilt kopplat till den geografiska spridningen. I9 betonar samtidigt vikten av mångfald och geografisk spridning – att medborgarna ska kunna känna igen sig i sina representanter utifrån ort, kön, ålder och bakgrund. Hen menar att fler ledamöter ökar förutsättningarna för detta.

I2 beskriver att det är statistiskt logiskt att en minskad representation kommer leda till att färre medborgare känner en politiker, men att det också är beroende av vilka ledamöter som sitter i kommunfullmäktige. I3 beskriver också att en minskning av ledamöter innebär färre politiker att prata med.

Även I5 lyfter att hen ser en demokratisk risk att representationen minskar, men lyfter inte någon särskild grupp utan mer generellt. I5 ser en risk i att det blir svårare för nya personer att komma in i politiken, särskilt om uppdragen blir färre och mer koncentrerade.

Risk att mindre partier inte får mandat i kommunfullmäktige

I1, I2 och I3 uttrycker oro för att mindre partier kan falla bort om man minskar på antal ledamöter i kommunfullmäktige, vilket leder till att vissa små partier inte får någon representation alls.

Risk för jävssituationer

I3 lyfter att det finns risker med att den demokratiska kontrollen påverkas och bland annat att vid en minskning av antal ledamöter ökar andelen att det är samma personer som sitter i flera politiska organ och lyfter ett exempel när frågan om ansvarsfrihet skulle beslutas och flera ledamöter fick gå ut från fullmäktigesalen då de var jäviga.

Påverkan av arbetsmiljön och arbetsbelastning

Synen på hur arbetsmiljön påverkas av ett minskat antal ledamöter varierar bland intervjupersonerna. Majoriteten (I2, I4, I6, I7, I8) ser ingen större påverkan på arbetsmiljön.

I2 tror inte att arbetsbelastningen skulle påverkas så mycket, och menar att belastningen redan är koncentrerad till enstaka personer i små partier, medan större partier har kommunalråd och fler att fördela arbetet på även vid en minskning av antal ledamöter. I4 uttrycker att det inte finns någon påverkan alls, utan att arbetsmiljön förblir oförändrad oavsett antal ledamöter. Däremot uttrycker I4 att flera mandat är bra för gemenskapen för förtroendevalda inom sitt parti eftersom fler får möjlighet att delta och ta del av information.

I6 framhåller att mest arbete sker i partigrupperna innan kommunfullmäktige, vilket gör att antalet mandat inte har så stor betydelse. I7 ser inte heller någon ökad arbetsbelastning då det fortsatt kommer att vara samma mängd ärenden som kommer upp, men lyfter att ett mindre antal ledamöter kanske kan bidra till att fler vågar ta ordet i talarstolen. I8 menar att arbetsbelastningen är densamma oavsett om man har en plats i kommunfullmäktige eller inte, eftersom engagemanget och ansvaret inom partiet kvarstår.

Flera (I1, I3, I5, I9) menar däremot att arbetsbelastningen riskerar att öka när färre personer ska dela på samma mängd uppdrag och ansvar. I1 lyfter att både arbetsbördan och den interna kommunikationen inom partiet kan påverkas negativt vid färre mandat. I3 tror att arbetsbelastningen kommer att öka då fler uppdrag läggs på färre. I3 beskriver att det blir mer att sätta sig in i för varje individ, särskilt för mindre partier som kan få färre personer att dela upp arbetet på. I5 påpekar att antalet ärenden inte minskar bara för att antalet ledamöter gör det, vilket innebär att kraven på varje ledamot ökar. I9 beskriver på liknande sätt och menar att ett större ansvarsområde leder till högre belastning. I9 uttrycker att fler ledamöter gör det lättare att fördela uppdragen så att de inte blir för betungande.

Påverkan på debatter

Majoriteten av intervjupersonerna (I1, I2, I4, I6, I8) menar att ett minskat antal ledamöter inte skulle påverka debatten i kommunfullmäktige, eftersom det redan idag är ett begränsat antal personer som regelbundet deltar aktivt i debatten. I1 vidareutvecklar att detta mönster har varit stabilt över tid, och att en minskning inte skulle förändra vilka som faktiskt talar. I6 och I1 förklarar vidare att de som sannolikt skulle förlora sina platser är just de som inte deltar aktivt i debatten, vilket gör att påverkan blir marginell. I8 anser inte att antal ledamöter i kommunfullmäktige har någon betydelse på påverkan av debatter, däremot att kortare talartider kan bidra till att fler tar

ordet. 17 tror att ett minskat antal ledamöter kan öka engagemanget och leda till att fler tar plats i talarstolen.

Övriga intervjupersoner (13, 15 och 19) anser att det kan ha inverkan på debatter. 13 uttrycker oro för att debatten kan bli mer koncentrerad till större partier och starka individer, vilket kan leda till maktkoncentration och att mindre partier tappar inflytande. 15 menar att färre ledamöter kan innebära att debatten smalnas av, även om det i praktiken redan är ett fåtal som deltar. 19 lyfter att geografisk representation spelar roll i debatten – vissa ledamöter går upp i talarstolen för att lyfta lokala frågor, och om dessa försvinner riskerar man att tappa viktiga perspektiv. Hen betonar att kommunfullmäktige är det enda forum där öppna debatter är tillgängliga för allmänheten, vilket gör det särskilt viktigt att bevara bredden.

Påverkan på medborgarnas inflytande och kontakt med politiker

Synen på hur medborgarinflytandet och kontakten mellan medborgare och politiker påverkas av ett minskat antal ledamöter varierar.

Majoriteten av intervjupersonerna (11, 15, 16, 17, 18) menar att minskat antal ledamöter i kommunfullmäktige och dess påverkan av kontakt med medborgare är marginell eller obefintlig.

15, 17, 18 betonar att den kontakten sker av de politiska partierna och har ingen påverkan av antal ledamöter. 15 menar att det är de politiska partierna som har de löpande kontakterna ute i samhället och ska inte vara beroende av att man har en personlig kontakt med en ledamot. 15 betonar att man som ledamot ska representera hela kommunen. 17 instämmer i att antalet mandat inte avgör kontakten eftersom denna kontakt sker av partiet. 15 och 17 betonar att påverkan sker via partierna, inte genom enskilda ledamöter, och att det är partipolitiken som styr beslutsfattandet.

18 menar att kontakten mellan medborgare och politiker kommer att vara detsamma och att det inte påverkas av antalet ledamöter, men upplever oro för att allmänheten kan uppfatta en minskning som ett sätt att krympa demokratin och att det på så sätt kan minska engagemanget.

Även 14 lyfter att hen inte tror att det kommer att påverkas, möjligen att det av allmänheten kan upplevas som en marginell påverkan om ett visst område tappar två kontakter. 12 tror också att det kommer vara en marginell påverkan, och nämner en möjlig påverkan då genom att färre ledamöter innebär att färre medborgare har personlig kontakt med politiker. 11 och 16 lyfter en möjlig fördel i att det blir tydligare för medborgarna vem de kan kontakta. 16 lyfter också att hen tror att medborgarna kan få bättre kontakt med ledamöter som sitter i kommunfullmäktige. Samtidigt lyfter 11 en risk med att det kan uppstå en rädsla bland allmänheten att

representationen av ledamöter i kommunfullmäktige kan bli mer koncentrerad till de större orterna i kommunen.

Andra intervjupersoner (13, 18, 19) uppfattar att möjligheten till medborgarinflytande kan minska vid en sänkning av antal ledamöter. Att minska med få ledamöter i kommunfullmäktige lyfter dock 13 ger en marginell skillnad och inte ge någon stor effekt, däremot betonas att det inte kommer leda till det bättre heller. 19 menar att demokratin försvagas när antalet kontaktpunkter minskar, och att det blir svårare för medborgarna att nå fram med sina perspektiv. Hen betonar vikten av att politiker är synliga och tillgängliga utanför kommunhuset för att skapa en levande demokrati. 19 betonar också att kommunfullmäktige är det enda politiska forumet som är offentligt, och att det är viktigt för medborgare att känna tillhörighet med ledamöterna.

Påverkan på allmänhetens upplevelser

18 lyfter att allmänheten kan uppfatta en minskning som ett försök att begränsa demokratin, vilket kan leda till minskat engagemang. 18 förklarar vidare att även om påverkan kanske inte blir så stor i praktiken, så kan allmänhetens upplevelse av demokratin försämrars. Även 15 delar denna uppfattning.

Påverkan på forum för medborgarinflytande vid eventuell minskning

Flera intervjupersoner (11, 12, 13, 16, 18, 19) anser att behovet av att utveckla nya former för medborgarinflytande finns oavsett om antalet ledamöter minskas eller inte och flera förslag lyfts fram. Gemensamt för de som anser att behovet av nya former behöver utvecklas är att de formerna som finns idag upplevs inte fungera optimalt.

14, 15 och 17 anser dock att ansvaret för dialog främst ligger hos de politiska partierna, inte kommunen. 15 lyfter att det är varje politiskt partis ansvar att vara öppna och tillmötesgående och att synas, samt att de former som finns går att vidareutveckla för att skapa mer dialog. 15 betonar att huvudgrunden för dialog med medborgare är via de politiska partierna och påverkas inte av antal ledamöter. 17 instämmer i att partierna har huvudansvaret, men att kommunen också har flera sätt att ta in medborgarnas perspektiv. 16 tror att dialogen kan förbättras om antalet ledamöter minskar, eftersom det blir lättare att hålla koll på vilka som är aktiva.

Kommunstyrelseförvaltningens ställningstagande

Enligt 5 kap. 5 § kommunallagen (2017:725) ska kommunfullmäktige inför varje ordinarie val besluta om antalet ledamöter. För kommuner med mellan 16 000 och 24 000 röstberättigade får antalet uppgå till minst 41 och högst 51.

Inför valet 2026 har Gislaveds kommun 22 541 röstberättigade (Länsstyrelsens statistik, 1 mars 2025) och ligger därmed inom intervallet med nuvarande 49 ledamöter.

Utredningen har tagits fram inom ramen för den parlamentariska kommitténs uppdrag inför kommande mandatperiod och omfattar en genomgång av lagstiftning, omvärldsanalys, intervjuer samt ekonomiska konsekvensberäkningar.

Ekonomiska konsekvenser

En minskning av antalet ledamöter i kommunfullmäktige innebär lägre kostnader för arvoden och mandatbundet partistöd enligt 4 kap. 12–18 §§ samt 29 § kommunallagen.

De beräkningar som gjorts visar att en minskning till det lägsta tillåtna antalet, 41 ledamöter, skulle ge en uppskattad årlig besparing på cirka 282 000 kronor.

Utöver detta kan mindre besparingar uppstå för sociala avgifter, reseersättningar, ersättningar för förlorad arbetsinkomst och IT-utrustning. Den faktiska effekten beror dock på vilka personer som väljs in och deras individuella förutsättningar.

Om antalet ledamöter behålls på nuvarande nivå kommer kostnaderna i motsvarande grad att bestå eller öka.

Demokratiska och representativa konsekvenser

Kommunfullmäktige är enligt 1 kap. 4 § kommunallagen kommunens högsta beslutande organ och ansvarar för att säkerställa det kommunala självstyrets demokratiska legitimitet.

Av utredningen framgår en viss oro för att en minskning kan påverka representationen, särskilt för mindre partier och den geografiska spridningen.

Enligt 14 kap. 6 § vallagen (2005:837) krävs minst två procent av rösterna för att ett parti ska tilldelas mandat i kommunfullmäktige. Denna spärr påverkas inte av antalet mandat, vilket innebär att mindre partiers möjlighet

att få representation inte förändras. Däremot kan fördelningen av efterföljande mandat påverkas något beroende på valresultatet.

Orosmomenten gäller främst den geografiska bredden, medan faktorer som ålder och kön nämns i mindre utsträckning. Samtidigt visar både lagstiftning och utredning att representationen i praktiken avgörs av partiernas nomineringsarbete snarare än av antalet mandat.

SKR betonar vikten av bred representativitet bland förtroendevalda. De folkvalda ska inte bara företräda sina partier utan också alla medborgare, oavsett bakgrund. Gruppleदारintervjuerna bekräftar denna syn och lyfter särskilt betydelsen av geografisk och social bredd.

I den representativa demokrati som Sverige tillämpar avgör valresultatet vilka som väljs in i kommunfullmäktige. Partiernas möjlighet att påverka bredden ligger i hur de utformar sina kandidatlistor och fördelar uppdrag.

Genom strategiska nomineringar till såväl fullmäktige som andra politiska uppdrag kan partierna minska riskerna för snedrepresentation och jäv.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer sammantaget att representativitet inte är beroende av antalet ledamöter och att eventuella risker kan hanteras genom partiernas interna arbete.

Medborgarinflytande

Utredningen visar att de flesta bedömer att kontakten mellan medborgare och politiker inte påverkas i någon större utsträckning av antalet ledamöter.

Kontakten styrs främst av partiernas lokala arbete och av de forum för dialog som kommunen erbjuder.

Kommunfullmäktiges roll som offentligt forum för beslut och debatt påverkas inte av en minskning. Viss oro har dock uttryckts för att färre ledamöter kan minska den personliga kännedomen mellan medborgare och politiker.

Regeringens proposition Vital kommunal demokrati visar samtidigt att en minskning kan skapa tydlighet för medborgarna kring vem de kan vända sig till.

Kommunstyrelseförvaltningen bedömer att medborgarinflytandet inte är beroende av antalet ledamöter och att eventuella risker kan hanteras genom fortsatt utveckling av dialogformer mellan kommun och invånare.

Arbetsbelastning

Bedömningarna om hur arbetsbelastningen påverkas varierar. Flera menar att omfattningen av det politiska arbetet är oförändrad, eftersom den

huvudsakligen uppstår inom partigrupperna. Andra framhåller att en minskning kan innebära ökad arbetsbörda för kvarvarande ledamöter, särskilt i mindre partier.

Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar att kommunallagen inte reglerar hur det politiska arbetet ska fördelas internt mellan partiernas företrädare. Frågan om arbetsbelastning är därför organisatorisk och inte direkt kopplad till antalet ledamöter i fullmäktige.

Administrativa konsekvenser

De administrativa konsekvenserna av en minskning bedöms som begränsade.

Antalet sammanträden och ärenden påverkas inte, vilket innebär att den administrativa arbetsmängden i stort sett förblir oförändrad.

Kommunstyrelseförvaltningens bedömning och ställningstagande

Utifrån gällande lagstiftning och den genomförda utredningen ser kommunstyrelseförvaltningen inga juridiska, organisatoriska eller administrativa hinder för att minska antalet ledamöter i kommunfullmäktige.

Antalet röstberättigade i Gislaveds kommun har varit stabilt över tid, och det finns inga demografiska skäl som talar emot en minskning.

De risker som lyfts i utredningen bedöms kunna hanteras genom andra åtgärder, exempelvis partiernas nomineringsarbete och en medveten strävan efter geografisk och social bredd.

Frågan om antalet ledamöter är ytterst en politisk avvägning mellan effektivitet, kostnadsbesparing och representativitet. Kommunstyrelseförvaltningen lämnar därför inget eget förslag till beslut utan överlämnar frågan till den politiska bedömningen.

Ett beslut om nytt antal ledamöter bör fattas av kommunfullmäktige senast den 28 februari 2026, i enlighet med 5 kap. 5 § kommunallagen, och därefter anmälas till Länsstyrelsen.